

ANALELE ARCHITECTUREI

SI ALE

ARTELOR CU CARE SE LĂGĂ

DIRECTOR I. N. SOCOLESCU ARCHITECT

CATRE CITITORII NOȘTRI

Cu acest număr al *Analelor* încheiem al doilea an de luptă și de eforturi, spre a întreține și la noi în țară un curent special în ale artelor.

Credincioși angajamentului ce am luat, de a sacrifica totul, pentru a face să isbîndescă întreprinderea noastră, am căutat a face ca fie care număr al publicației noastre să posedă, pe lângă o materie variată un număr de desene destul de important, fie intercalate, în text, fie pe foi separate.

Cine cunoște cu câte greutate se poate duce o revistă specială la noi în țară, poate aprecia dacă eforturile noastre merită totă încurajarea dorită și necesară.

Tote dificultățile ce întîmpinăm însă, nu ne pot opri din drumul ce ne am croit, căci suntem convinși că ne facem o datorie de bunii cetățeni, luptînd înainte pe această cale și viitorul ne va răsplăti de toate ostentilele de ață.

Vom continua dar pe calea ce ne am croit și vom căuta ca în decursul anului III-lea să aducem noul îmbunătățiri în publicațiunea noastră, atît ca materie scrisă, cit și ca desemnuri.

Promisiunea noastră nu este nici de cum îndoiușă, de ore-ce cititorii noștri, au putut aprecia cit de mult a fost îmbunătățită revista în cursul anului ce încheiem.

E de nețăgăduit, că e mai mult de făcut de cît facem noi, și că o publicațiune mai voluminoasă ar fi mai completă; dar judece ori-cine mijlocele ce putem avea și încerce a întreprinde ceva în acest sens și va vedea atunci, că dacă noi mergem în-

ainte, e numai grație sacrificiilor de tot felul ce ne impunem și concursului bine-voitor ce am primit din partea lectorilor noștri.

Sperăm dar că, ca și în anul ce se duce, în anul ce vine vom fi sprijiniți în întreprinderea noastră.

Cu această ocaziune ne permitem a face din nou apel la concursul moral al omenilor speciali din țară, cari prin *Anale* pot să își dea la lumină lucrările, făcînd ast-fel să profite toți de producțiunile lor și dînd ocaziunea de a discuta chestiunile cele mai importante.

Cîte lucrări mari nu se întreprind la noi în țară, de cit-va timp, și cite din ele nu ar merita să fie cunoscute în detaliu de lumea specială. Dar pe ce altă cale e posibil comunicarea lor de cit prin o revistă specială.

Analele Arhitecturii și-a făcut tot-d'a-una o deosebită plăcere a da la lumină ori-ce lucrare i s'a comunicat, de aceea facem din nou apel a ni se comunica lucrările speciale.

Pentru anul III-lea asigurându-ne clișeurile de *aqua forte* ale operelor ilustrului nostru maestru T. Aman, pe cari Dîmna Aman, a bine-voit a ni le pune la dispoziție gratuit, vom putea prezenta lectorilor noștri un studiu comparativ ilustrat asupra tutulor operelor d-lui Aman.

Încheind aceste rînduri, mulțumim cu recunoștință cititorilor noștri de concursul bine voitor ce ne dă și 'i rugăm a ne încurajă și pe viitor.

Directoru.

LUCRARILE PUBLICE

si

CAETELE DE SARCINI

În numerele trecute ale *Analelor* am arătat insuficiența condițiilor generale și speciale ale Ministerului de lucrări publice, condiții ce mai nu le mai aplică nimeni, nici chiar Ministerul în total, dar în locul cărora nu se iau măsuri de înlocuire, cu tot răul ce decurge din cauza acestei stări de lucruri.

Examinând condițiile generale ale Statului, am arătat numeroasele defecte ce conține și în numărul trecut am publicat un proiect de condiții generale, care au fost admise de Ministerul Domeniilor pentru lucrările sale.

Asupra acestor condiții, s'a pronunțat în mod favorabil toate autoritățile cărora li s'a pus în vedere conținutul lor.

Aceste condiții n'au pretențiunea unei lucrări originale, ci mai mult a unei opere revizuite și corectate, după experiențele deja făcute.

Pe lângă condițiile generale însă, este neapărat nevoie de condiții speciale, după care să se reguleze executarea tehnică a diferitelor lucrări.

Acastă lucră a fost acoperită la Ministerul Domeniilor, iarăși cu un proiect de condiții speciale, care este rezultatul lucrărilor de acest gen făcute pînă ați. Le publicăm aci mai jos, pentru ca cititorii noștri să ia cunoștință și la rîndul lor să facă observațiile ce vor crede cu cale.

CONDIȚIUNI SPECIALE

PENTRU

MODUL DE EXECUTARE, SĂCOTIRE ȘI PREȚURILE LA LUCRĂRILOR

CAP. I

Terasamente

Art. 1. **Insemnarea lucrărilor, cîmplarea Țerșurilor, responsabilitate.** — Insemnarea pe pămînt a lucrărilor se va face de agenții direcțiunii; întreprinzătorul, garantul sau asociatul său este dator a asista și a semna procesul-verbal de recunoșterea Țerșurilor, după axe sau puncte principale și a reperurilor de nivelament sau altele.

Ei fac cîmplarea și a lucrărilor sau restabilii pe acelea ce ar fi scose sau mișcate din vreo cauză orecare.

Art. 2. **Insemnarea liniilor, arătarea înălțimilor.** — Înainte de începerea lucrărilor, întreprinzătorul este dator a însemna pe pămînt, prin semnele sau prin scinduri fixate cu cue, după găsirea cu cale a dirigenților lucrărilor, conturul lucrărilor de făcut și a stabili înălțimile, potrivit reperurilor și cotelor date de proiecte și reperurilor fixate de direcția lucrărilor.

Art. 3. **Executarea săpăturilor.** — Săpăturile se vor face cu îngrijire pentru ca pereții lor să aibă suprafețe plane și să reprezinte exact forma lucrărilor, așa ca să nu fie trebuință, după executarea zidăriei, de împliniri pe lângă ziduri.

Dacă se va fi săpat peste măsurile prevăzute, întreprinzătorul va fi dator a face împlinirea înălțimii de săpătură cu pămînt galben bine bătut. Nu se îngăduie a se face rampe pentru intrarea rîbilor, vagonetelor sau cărușilor în interiorul săpăturilor, de ci intru cîi acele rampe n'ar necesita Țerșurile pereților definitiv ai săpăturii.

Art. 4. **Proprietăți.** — În pămînturile slabe, sau cînd săpăturile ajung la adîncimi mai mari, se vor propăi pereții într-un mod regulat și suficient, cu scinduri și traverse sau propite, alt pentru asigurarea pereților săpăturii, cîi și pentru siguranța lucrărilor.

Cînd săpăturile sunt a se face la piciorul unei clădiri, și vor fi de natură a o descală, precauțiuni speciale vor fi luate de întreprinzător pentru protejirea clădirii.

Dacă, din lipsa sau insuficiența de măsuri luate, s'ar dărîma clădirea, întreprinzătorul este dator ca, pe a sa socotă, să curețe dărîmăturile, să întărească partea rămasă și să clădească din nou perețele dărîmat, după cum o va prescrie direcțiunea lucrării.

Art. 5. **Surgeri și șanțuri de scurgere.** — Întreprinzătorul va îngriji ca să atace săpăturile în așa mod, în cîi să Țerșurile păstreze surgeri pentru apele ce ar cădea în săpătură din ploa sau altele.

De asemenea el este obligat a face în jurul săpăturilor șanțurile ne necesare pentru ca apele de la suprafață, din ploa sau ori de unde ar veni, să nu curză în săpătură.

Art. 6. **Canale, conducte de apă sau gaz.** — Dacă în executarea săpăturilor se va da peste canale de scurgeri, conducte de apă ori de gaz, și nu va fi trebuință pentru executarea lucrărilor definitive ca aceste canale sau conducte să fie mutate sau desființate, întreprinzătorul este dator a-lua toate măsurile necesare pentru a nu se ataca acele lucrări, fiind dator a le apăra cu cheuluia sa, pentru a nu se sparge sau mișca.

Cînd canale sau tuburile găsîte în săpătură ar urma a se desființa sau muta, întreprinzătorul va fi dator să verifice direcțiunea lucrărilor înainte a lua măsurile necesare pentru desființare sau mutare, care se face pe contul și răspunderea întreprinzătorului.

Ținînd albit, în vîntul sau altul dintr'aceste cazuri, întreprinzătorul a asupră și totă răspunderea fie pentru strîicimii, fie pentru pericolele ce ar urma din venirea apelor sau răspunderea gazului.

Art. 7. **Depozite de pămînt, ocuparea calei publice.** — Pămîntul eșit din săpătură se va duce la destinațiune în cel mai scurt timp posibil. Mai cu seamă pe calea publică nu se tolerează depozite de pămînt.

Art. 8. **Împliniri.** — Împlinirile vor fi făcute chiar cu pămînt din săpăturile lucrărilor sau cu pămînt sănătos, procurat de aiurea de întreprinzător, dacă cel scos din săpătură se va găsi că nu e bun.

Art. 9. **Executarea împlinirilor.** — Împlinirile se vor face după o prealabilă curățire a localității de împliniri de pămînturi putrede, cînd direcțiunea o va ordona, pe liniile și profilele date de proiect, Ținîndu-se cont, pînă la definitivă lor redare și predare, de supra-înălțimea necesară bătutului pămîntului.

Ele se vor executa în stratură de cîte 0 m. 20 (douăzeci) centimetri grosime.

Fiecare strat se va comprima bine prin latere cu un măt (de 30 kgr. greutate) și, pe cîi posibil, prin trecerea pe d'asupra împlinirii a rîbilor sau celor alte mijloace de transport.

Art. 10. **Transporturi.** — Pămîntul rezultat din săpătură se va transporta în împliniri, sau aiurea unde va găsi întreprinzătorul.

Art. 11. **Socotirea terasamentelor.** — Săpăturile se vor socoti după profilele constatate.

Împlinirile și transporturile vor fi socotite dupe cubul săpăturilor din care au provenit.

În cazul cînd săpăturile n'ar fi exact măsurate, socotirea lor, ca și aceia a împlinirilor sau transporturilor, se va face dupe cubul împlinirilor măsurat ca a 7 (șapte) parte.

Art. 12. **Preturile unitare cînd cheltuielile de orice natură pentru însemnarea pe pămînt a terasamentelor, executarea lor, propirile, scurgerea sau desecarea apelor, protejerea, mutarea sau desființarea canalelor sau conductelor, transportul, aducerea, împlinirea, bătarea și regularea terasamentelor, scule, înălțările și iluminarea lucrărilor, supravegherea și beneficiile de întreprinzător, etc.**

Ținîndu-se la pămînt galben de la art. 3, al. 2, nu se plătesc.

CAP. II.

Zidărie.

Art. 13. **Prescripțiuni generale.** Materialele destinate zidărilor nu se vor putea introduce în lucrare de cîi după o prealabilă examinare a direcțiunii lucrării, spre a se vedea dacă corespund calităților și dimensiunilor voite, și în urma autorizării acestuia.

Spre a se putea visita materialele, ele trebuie să fie astfel așezate la punctul lucrării, în cîi să potă fi vedute pe toate părțile sau să se manevreze de întreprinzător la cere, spre a li se putea face examinarea.

Întreprinzătorul este dator a avea la punctul lucrării: măsurile, balanțele și greutățile necesare pentru verificarea dimensiunilor și greutăților aprovisionării.

Materialele ce se vor găsi neconforme calităților sau dimensiunilor voite, se vor depărta de întreprinzător de la punctul lucrării, în termenul prescris de direcțiunea lucrării.

Probleme pentru dovedirea calității materialelor, se vor face ori de cîte ori direcțiunea lucrării ar crede-o necesar, înălțîndu-se cele ce

'și-sar fi perdut calitățile, fără ca întreprinderilor să potă obiecta că materialele ar fi fost primite.

Art. 14. **Nisipul** va fi curățat de orice materie pămăntoasă sau calcară cu grăuntele coarsă, mai gros sau mai subțire, după natura întrebunătăreii căreia este destinat, aspru la pipăit și nemurdat de mână; el va fi tras la grătare și spălat, decât devusul prescrie altfel în următoarele operațiuni.

Art. 15. **Petrieșul sau piatră spartă** de întrebunătărit la beton, se va curăți de orice materie străină naturii lui, prin tragere la un grătar cu ochiuri de un c. m. p. și spălătură.

Cele mai mari buci de petrieș sau piatră spartă va fi de dimensiune așa în cât să potă fi trecut printr'un inel de 0m 05 (cinci) centimetri diametru.

Art. 16. **Varul gras** va trebui să fie de prima calitate, de o culoare alădă după stingere, nealterat de aer sau umiditate și predat în bulgări.

Varul gras va se păstra în magazii ferite de umezeală.

Art. 17. **Stingere, păstrarea și întrebunătărea varului gras.** Varul gras se va stinge în varnițe adăpostite de soare sau ploie, întindându-se în straturi de 0m 40 (patru-zeci) centimetri grosime și vîrsându-se peste dînele, potrivit cu trebuința numai așa necesară (ca la 800 litri apă pentru un metru cub var în piatră) pentru reducerea varului într'o pastă vîrtosă și omogenă.

Se va avea lăgare de semă a nu se lăsa cu stingere în varniță să se facă în see, fără totuși ca varul să fie înecat în prea multă apă.

Pentru aceasta se va amesteca materia, aducându-se la suprafață părțile eflorescenți cari s'ar stîng în see. În nici un cas însă nu se va adăuga apă când varul a intrat în fuziune.

După ce varul a fost stins, se curăță de petrole nesfîrșite și se lasă a curge în gropi, unde se conservă acoperit cu un strat de nisip.

Varul gras nu se va întrebunătă la facerea mortarelor de cîl după 3 (trei) zile cel puțin de la stingere. Pentru mortarele destinate tencușilor, acest termen va fi de 5 (cinci) zile.

Art. 18. **Mortarul de var** gros se compune de o parte în volum de var stins în pastă vîrtosă și de două părți nisip, afară numai dacă condițiunile speciale nu vor dispune altfel.

Măsurarea părților de var sau nisip intrînd în compozițiunea mortarelor, se va face cu cutii metrice de o capacitate cunoscută, date de întreprinzător.

Prezătirea mortarelor se va face sub coperiș, cu brațele sau cu orice alte aparate speciale, a căror întrebunătăre ar fi fost aprobată de dirigintele lucrării.

În cel dintîi cas preparatiunea se va face pe o ară de scînduri, pe care se va întinde mai întîi toată cantitatea de var în pastă ce este destinată unei preparatiuni; pasta se va lăși prin bătoe, curățîndu-se de petre, de var li, și apoi numai se va amesteca cu nisipul necesar, vîrșat în niel cantități. Nu se va adăuga de cît cantitatea de apă strict necesară. Materiale se vor mesteca destul de bine, pentru a nu se mai distinge nisipul.

Dacă mortarele se vor prepara prin aparate speciale, modul de procedare va fi cel prescrie de dirigintele lucrării.

În toate cazurile, mortarul va trebui să prezinte o consistență astfel ca o bulă de 0m 07 (sept) centimetri diametru, făcută dintr'un sul, să potă ține pe o suprafață plană fără a se tîrî mai mult de 0m 01 (un) centimetru.

Mortarul se va pregăti proporțional cu necesitatea, fără a se putea întrebunătă cel preparat de mai mult de o jumătate zi. Mortarele întărite se vor depărtă imediat.

Art. 19. **Varul hidroalic** va fi de prima calitate, de proveniență indicată în devis, nealterat de aer sau umiditate și de o hidroalicitate așa în cît, stins și după 15 (cinci-spre-zece) zile de submersiune, să potă ține fără a se îngheți intr'însul virful unei bare de fer cu secțiune pătrată de 0m 001 (un) milimetru latură încercată la cea-laltă extremitate cu 300 (trei sute) grame.

Varul hidroalic va fi aprovizionat în bulgări sau pulbere.

Dacă varul s'ar aproviziona în bulgări, conservarea lui se va face în magazii ferite de umiditate.

Varul hidroalic aprovizionat în pulbere se va păstra în magazii, în butoie, în saci sau și numai în grămeți, însă bine strîse și acoperite cu pînă sau rogojin.

Art. 20. **Stingere și întrebunătărea varului hidroalic.** Varul hidroalic aprovizionat în bulgări se va stinge prin stropire în varnițe, adăpostite de soare sau ploie, întindându-se în straturi de 0m 20 (la 20) grosime și stropindu-le cu apă în cantitate suficientă, așa ca să pătrundă în golurile ce bulgării de var vîi lasă între dînele. Se va continua a se arunca în varniță alternativ var și apă, ferindu-se însă d'a se mesteca materia sau de a o reduce în lapte de var. Când s'ar ob-

serva că unele buci de var se sting în see, se va dirîge asupra lor apă, virîndu-se din timp în timp căpătîiul unui băt în locul unde varul s'ar observa că n'are destulă apă.

Nu se va stinge de cît cantitatea necesară consumațiunei unei zile sau două cel mult.

Două varnițe separate, sau două despărțiri într'aceiași varniță, sunt necesare. Stingere se începe într'o varniță, când cea-laltă este aproape consumată.

De ordin sîngere se va face către finalul zilei, și varul nu se va întrebunătă de cît a doua zi, lăsîndu-se astfel timp de 24 ore pentru completarea stingerii.

Dacă dirigintele lucrării va prescrie pentru varul hidroalic în bulgări altă metodă de stingere de cît cea prin stropire, deserviră mai sus, întreprinzătorul va fi dator a se conforma prescripțiunilor ce i se vor da în această privință.

Varul hidroalic aprovizionat în pulbere nu va primi nici o preparatiune, însoțită d'a se amesteca pentru facerea mortarelor.

Art. 21. **Mortarul de var hidroalic** se va prepara și întrebunătă în întocmai celor prescrie la art. 18, cu singura deosebire că, dacă varul a fost stins în pulbere, se vor pune pe ară mai întîi proporțiunile de nisip, și apoi acia de var în pulbere.

Art. 22. **Cimentul** va trebui să fie de cea mai bună calitate, nemestecat cu materii străine și preservat de umiditate pînă în momentul întrebunătăreii.

Se va refusa orice ciment care are prezenta bulgări prinși, ar li primit acțiunea aerului, s'ar fi stricat intr'un mod oarecare, s'ar încălzi la stropire, s'ar dilata, ori s'ar scădea cu timpul rezistența.

Întreprinzătorul nu va putea întrebunătă altă proveniență de ciment de cît acia a cărei marcă a fost prevăzută în devis.

În acest scop butoie sau saci de ciment vor trebui aduși și păstrați la punctul lucrării, sub plumbul său pecetia fabricii.

Nu se tolerază amestecăturile de cimente.

Nu mai pentru amănunte destinațiunilor și cu autorizațiunea dirigintelui lucrării, se va putea usa de ciment cu o autorizațiunea repede.

Art. 23. **Mortarele de ciment** se vor face în proporțiunile următoare afară dacă nu se va dispune altfel prin devis, și adică:

1 parte ciment cu 3 părți nisip pentru zidurile la cari impermeabilitatea nu e o condițiune;

1 parte ciment cu 2 părți nisip pentru tencușii, rosturile, coperișuri de boltă;

1 parte ciment cu 1 parte nisip pentru tencușii de cîterne sau hășnale ce se cer a fi impermeabile;

2 părți ciment cu o parte nisip la rezervorele de apă;

3 părți ciment cu o parte nisip pentru scări de sorziși sau legături de metale cu piatră sau zidărie.

Preparatiunea mortarelor de ciment se va face cu mistria, în cutii ferite de soare sau ploie, tot-d'a-una în niel cantități și proporțional cu trebuința.

Mortarul întărit de-a va li scos din întrebunătăre.

Art. 24. **Ipsosul** va fi de cea mai bună calitate, ars bine și de curînd, nealterat de aer, bine măcinat și curățat; va trebui să fie usuros la mînă și alb de tot.

Ipsosul se va feri de aer și umiditate și, dacă va fi necesar a se păstra mai mult timp la punctul lucrării, se va pune în magazine, acoperindu-se.

Art. 25. **Cărmida** va fi bine frămîntată fără petre de var sau altele, forte bine arse, fără a fi vitrificate, cu muchii regulate, fără străm-bături, crăpături sau spărțuri, tare și sonore. Cărmidile destinate a rămîne apoișiri vor fi alse cu forme forte regulate și cu fețele apărînd perfect netede.

Cărmida refractară va trebui să sufere, fără alterațiune, acțiunea celor mai mari călduri.

Cărmida pentru zidărie obișnuite va avea formatul paralelipipedic cu dimensiunile de 0,27 x 0,13 x 0,06.

Esecuțiuni, notici și prețurile lucrărilor

Art. 1. **Măsurări generale.** — Întreprinzătorul e dator a face rigo-le necesare pentru lăcirea piciorului zidăriei de umezeală, a acoperi în tot timpul zidurile desculte, cu paie, rogojin, scînduri sau altele, cum și a astupa deschiderile în timpul iernii.

Dupe terminarea lucrării, el este dator a curăți construcțiunea sau curtea el, pe al cîm compt, de orice resturi de materiale, a astupa varnițele și a ridica magaziele; cu un cuvînt a preda clădirea și curtea ei în perfectă stare de curățenie și regulă.

Art. 27. **Betonul de var hidroalic** se va compune, afară numai dacă devusul prescrie altfel, de 2 (două) părți de mortar pentru 3 (trei) de petrieș sau piatră spartă.

Dacă nu se întrebuințează betonieră, fabricațiunea betonului se va face sub coșeris, pe o arie de schindur, pe care se va întinde mal înțel murtar și apoi proporțiunea voită de petris sau piatră spartă foarte bine spălată. Nu se va adăuga de loc apă. Materiile vor fi amestecate într-o dăneală pînă ce fie-care piatră va fi perfect învelită cu un strat de mortur.

Betonul se va întrebuința imediat după fabricațiunea sa; cel uscat sau rămas din ziua precedentă se va arunca de la lucrare.

Cînd betonul este a se întrebuința într'un loc uscat, el va fi transportat fără scindururi și descărcat la loc în masiv cu taluse și scări, iar nu în straturî generale. Betonul așezat se va comprima prin bătaie, așa însă cît mortarul să iasă la suprafață.

Cînd va fi a se turna din noii beton peste un strat deja pris, se va curăți bine betonul vechi, făcîndu-se la trebuință și șgîrîturî pe suprafața lui. Zidăria prosăpată de beton se va proteje în contra soarelui, ploii sau vîntului cu scindurî sau rogozinî.

Dacă betonul este a se turna sub apă, se va procede potrivit instrucțiunilor speciale date de dirigintele lucrării.

Art. 28. **Betonul de ciment** se va compune obicinuit: pentru bolți, roșterilor și conducte, carîl ar trebui să reziste la presiunea apei din:

- 1 volum de ciment,
- 2 volume de nisip, și
- 3 volume de petris sau piatră spartă;

Pentru canale de scurgere, hasnale etc. din:

- 1 volum de ciment,
- 2 volume de nisip, și
- 4 volume de petris sau piatră spartă;

Pentru fundații și umpluturi din:

- 1 volum de ciment,
- 2 volume de nisip, și
- 5 volume de petris sau piatră spartă.

Fabricațiunea și întrebuințarea betonului de ciment se va face precum s'a prescrip în art. 27 de mai sus.

Art. 29. **Zidăria de cărămidă** se va executa după toate regulile artei, deslușindu-se cărămidăle astfel în cît rosturile să se încrețsească, și să obțină o legătură completă în totă masa zidăriei.

Cărămidăle se vor așeza una asupra celei pe un strat de mortur care să le învele pe toate fețele de contact, strîngîndu-se una contra altei și lovindu-se ușor cu ciocanul, așa ca mortarul să iasă printre rosturi.

Grosimea rosturilor nu va trebui să fie mai mare de 0 m. 01 (un centimetru).

Renduirea de cărămidă vor fi trase de nivel, întrebuințându-se pentru acesta sfori prinse la căpătî pe șipci verticale, pe cari se va însemna pozițiunea rosturilor. Fețele zidăriei vor fi la compenă și plane, fără a se tolera neputrivici mai mari de 0 m. 01 (un centimetru), cînd zidăria va primi o tencuială, și de 0 m. 005 (trei milimetri), dacă ea este destinată a rămîne aparentă.

Cărămidă se va așeza înainte de întrebuințare.

Pe timpul căldurilor mari, zidăria se vor stropi ușor, ori de cîte ori s'ar vedea că se usucă prea fîrt, îngrijindu-se însă a nu se spăla morturul.

Dacă va fi a se aplica o zidărie nouă lângă alta vechiă, suprafețele de împreănare se vor curăți, mătura și șipci cu îngrijire, rezălindu-se din noi cărămidăle ce ar fi înisecate.

Art. 30. **Bolți sau arcuri de cărămidă**. — La construcțiunea bolților sau arcurilor se va avea o îngrijire specială, alegîndu-se cărămidăle cele mai bune și întrebuințându-se cel mai bun lucrător.

Cărămidăle vor fi cîmpite săl fabricate în formă de bolț, ori de cîte ori rostul ar deveni mai larg de un centimetru și jumătate la exterior bolț.

Bolțile și arcurile se vor face prin inde succesive de o jumătate cărămidă, o cărămidă, una și jumătate sau două cărămidă, așa ca să se satisfacă prescripțiunea de mai sus relativ la lărgimea rostului la extrados.

Rosturile la arcuri și bolți se vor face rigurosu după raza de generațiune a bolț, îngrijindu-se a se obține un număr fără șoc de rînduri, cu ehee la mijloc. În sensul grosimii, bolțile se vor lega prin încreșcare rosturilor.

Bolțile se vor executa simetric, de odată în ambele părți. După ce bolta se va termina, se va curăți, se va turna printru rosturi mortur subțire atît cît înghit golișul.

Scoterea țiparelor nu va avea loc de cît după ce bolta se va fi înțel bînt, adică după trei zile cel puțin.

Bolțile de străzîmuri s'au de forme particulare se vor executa potrivit instrucțiunilor ce se vor da de direcțiua lucrării.

Art. 31. **Cubuce și cornice de cărămidă**. — Cînd este a se scote din

corpul zidăriei cubuce sau cornice de cărămidă, acestea se vor executa cu cărămidă alasă și tăiată săl turnată după forma aproximativă a cubucelui, așa că pentru a se obține forma definitivă indicată în figură, să nu fie necesare tencuială mai grosă de cît cel mult de 0 m. 015 (un centimetru și jumătate).

Dacă scosul cornicului este mai mare de 0 m. 13 (trei-sprezece) centimetri, se va pune grîtar de fer conform instrucțiunilor ce se va da, plătit a parte, care se va propți, pînă la definitivă întărire, prin console provizorii de lemne.

Art. 32. **Societă de zidărie**. — Zidăria se vor socoti după cubul executat, cu scăzîmîntul golurilor.

Se socotesc ca pline gaurile ocupate de ghermale, de capetele grîndurilor sau de altă lemnărie încastrată în ziduri, precum și gaurile coșurilor de fum, de căldură sau ventilațiune.

Nu se va ține socoteli de isiruri de cor gen, intru cît scosul lor nu e mai mare de 0 m. 10 (zece) centimetri inclusiv, se vor socoti multiplicîndu-se media scosului prin înălțime și lungime.

Art. 33. **Tencuile cu mortur de vas gras sau hydraulic**. — Zidurile de tencuit vor fi mai întîiu curățite, deslîndu-se mortul lîpt de fața zidului, mătîndu-se și stropindu-se bine cu apă fețele curățite. Pe părțile alse preparate, se va arunca cu putere, din mistri, mortur într-o stare consistență spre a forma primul strat al tencuiei, care se va regula cu dosul mistriei. Peste acest strat, înainte de a se usca complet, se va aplica în același mod al douăle strat, cînd acesta este prescrip, deslîndu-se regulat cel din urmă strat.

Primul strat al tencuiei va trebui să acopere cel puțin 0 m. 005 (cinci) milimetri părțile cele mai eșite ale zidăriei, al douăle strat va avea asupra precedentului o grosime de 0 m. 005 (cinci) milimetri.

Tencuile vor fi trase în plane regulate, fixîndu-se grosimile prin dreptare bătute provizorii pe zid. Muchiile de tencuile vor reprezenta linii geometrice perfecte.

Dacă tencuile vor trebui să imiteze aparate de piatră sau să acopere cuburile ori cornice, se vor lucra ori trage cu totă precisiunea și iscusința voită, după formele și tiparele date.

Cînd pe ziduri se vor aplica ornamente de ipsos, pămînt ars sau ciment, acestea se vor așeza de odată cu tencuile, fixîndu-se solid în tencuială, potrivit instrucțiunilor date de dirigintele lucrării pentru fie care cas.

Întreprîndătorul este dator a curăți și restabili părțile vecine tencuiei excentate, cari a fi putut fi degradate sau murdărite prin lucrul acestuia.

Art. 34. **Tencuile de ipsos**. — Ipsosul se va stinge în miel cantități, întrebuințându-se cu luțala necesară, pentru a nu se prinde înaltele de întrebuințare. Ipsosul încercat sau întărit se va arunca.

Pentru aplicațiunea tencuiei de ipsos se va începe, după pregătirea peretilor, cu s'a zidat la art. 33, prin spoierea cu o mătura pe peretii de tencuit, cu ipsos preparat subțire. Peste această spoială se va arunca primul strat de ipsos preparat gros, care se va potriv cu mistria și apoi ultimul strat ce se va dirici și schivi.

Tote cele-alte prescripțiuni relative la tencuile cu mortur de vas gras sau hydraulic, sunt aplicabile și la tencuile cu ipsos.

Art. 35. **Tencuile cu mortur de ciment**. — După pregătirea suprafețelor de tencuit cum s'a prescrip la art. 33, se va aplica tencuială de ciment în grosimea prescripă, într'un singur și un strat, egalîndu-se bine suprafața și îngrijindu-se ca, cînd se sfîrșesc cimentul preparat, să se termine tencuială printr-o muchie înălțată în grosime și cu destule asperități, pentru ca suprafața urîtoare de tencuială să se poată bine lega cu cea din urmă. La tencuială se vor face tăieturi într-o dăneală mică, pentru a se asigura o mai bună legătură.

Se va ține tot dăneala suprafața pe care este a se aplica morturul de ciment în stare de umedă, se va continua chiar cu udarea tencuiei cîte zile după săvîrșirea ei, spre a se mîntura crăpăturile.

Cele-alte prescripțiuni relative la tencuile cu mortur de vas sunt aplicabile și la ciment.

Art. 36. **Tencuile brute**. — Ori-care ar fi morturul cu care se vor face, după prepararea zidăriei, cum s'a prescrip la art. 33, se vor executa prin simpla aruncare a unui mortur gros și pietros spre a se obține suprafața bine acoperită însă ne netozită.

Art. 37. **Rosturi**. — Ori cum ar fi zidăria asupra căreia va trebui să se aplice rosturile, se va scoli mai întîiu morturul din rosturi pe o adîncime de 0 m. 02—0 m. 05, se vor curăți bine acestea, spălîndu-se, se va aplica apoi morturul prescrip, comprimîndu-se bine și după ce a prins oarecare consistență, frecîndu-se cu ferul, așa ca să se obțină pentru rost forma plătit, scoliul săl convoră după profilul prescrip.

Fața rostului va trebui tot dăneala săl cu 0 m. 01 (unul) centimetri mai înspat de fața zidăriei.

După terminarea rosturilor, se va curăți foarte bine zidăria, îndreptîndu-se liniile și, la trebuință, frecîndu-se fața zidăriei.

În murtarul destinat rostuirii, când se va comanda se va amesteca materia colorată cu apă pe preserie.

Art. 38. **Socotirea tencușilor și rostuirilor** se va face pe metru pătrat executat, scăzându-se golurile de ori ce natură și neținându-se socotă, de cît ca suprafețe plane, de ciubucșă sau cornice, într-un cît acestora, ar avea un scos mai mic de 0 m. 10 (zeci) centimetri. Ciubucșă sau cornicele trebuie peste acest scos, se vor scoate după su-buțea, după lăutd de două ori esitura maximă, plus odată înălțimea.

Art. 39. **Prețurile unitare** pentru lucrările zidăriei și tencușilor co-prind cheltuielile pentru tragera lucrărilor, aprovizionarea materialelor inculd apă, magazinarea, pregătirea, rispa și apropiarea lor; execu-țiunea propriu zisă, stricicind în timpul lucrării, sechelele, tiparele, untele, așezatul ornamental etc.

CAP. III

Petrăria

Art. 40. **Calitatea și proveniența petrei**. — Totă piatra va fi aleasă din straturile cele mai omogene și mai tari ale localităților prescrie.

Ea va fi negredită, nict supusă desfacerii și exfoliării la aer; va fi cu grăunțele egale și lipsite de vine sau găuri umplute cu materii străine.

Piatra tare va fi lipsită de crăpături rezultind din extragerea ei prin pulbere, și nu va trebui să absorbă apă, adică va trebui să se usuce complet la aer într-o jumătate de oră, după ce ar fi fost înmuiată sub stropită cu apă.

Totă piatra va trebui să fie scosă în dimensiuni, așa în cît în tot-d-a-una să se așeze în lucrare pe patul său de carieră; ea va fi aleasă astfel înghet, după cioplișă, sau să prezinte nict o imperfecțiune și să dea, lăvrit cu ciocanul, un sunet plin și sănătos.

Petrele ce n'ar îndeplini aceste condițiuni se vor refusa de la întru-bunțare și înaprindătorul va trebui să le depărtaze de la punctul lucrării.

Art. 41. **Blocurile de piatră brută** nu vor putea avea dimensiuni mai mici de 0 m. 10 (zeci) centimetri și vor proveni din spărturi curate de piatră.

Art. 42. **Blocuri de piatră semi-brută**. — Când blocurile de piatră ar fi destinate la căptușeli sau zidării de față, ele vor fi semi-brute, adică de ar avea forma de spărturi cu fața poligonă, vor fi totuși potrivite cu ciocanul, așa în cît fața să fie mai mult sau mai puțin plană și să aibă la rosturi fața de contact pe cel puțin 0 m. 06 (cinci) centimetri. Blocurile semi-brute nu pot avea dimensiuni mai mici de 0 m. 15 (cincisprezece) centimetri în fațadă, și o lungime în codă mai mică de 0 m. 20 (douăzeci) centimetri.

Art. 43. **Piatra cioplișă** va prezenta fețe geometrice regulate numai pe una sau pe toate fețele, după indicațiunile proiectului și va avea dimensiunile prescrie. Când piatra este cioplișă numai pe o parte, va avea fețe de contact la rosturi pe cel puțin jumătate din adîncimea codă.

În nict un cas rostul nu va putea fi mai larg de 0 m. 005 (cinci) mi-limetri. Fețele vîdute ale petrelor cioplișe vor prezenta linii precise cu muchia regulată, vor fi dăltuite curat pe margini și scosă din gros pe restul feței sau numai cioplișă cu puma, sau se va obține ceea-ce se numește „struștace”, după cum se va fi prescrie.

Dealtăia pe margini va fi adîncită de cel puțin 0 m. 006 (cinci) mi-limetri în raport cu partea scosă din gros și de 0 m. 01 (un) centi-metru, cînd fața este rustată, afără numai de se va prescrie alt-fel în devis.

Art. 44. **Piatra cioplișă fin** va înălța aparatul și ciubucșele date de desennuri, executate cu cea mai mare acuratețe. Făcurea definitivă a petrei cioplișă fin se va face numai după așezarea ei în lucrare.

Art. 45. **Zidăria de blocuri de piatră** se va întrebuița numai la fundațiuni și umpluturi. Ea se va executa instrăturî orizontale, în carl blocurile vor fi dispuse astfel în cît rosturile să se lege.

Golurile se vor umple cu penă, îndeșindu-se cît se pôte de bine. Fie-care bucată se va comprima suficient, așa ca murtarul să umple bine ori ce gol.

Art. 46. **Zidăria cu blocuri semi-cioplișă** întrebuițată de preferință la căptușeli, va fi dispusă așa ca să formeze ceea-ce se numește „mosaice”.

Blocurile se vor potrive astfel ca lînga o bucată cu codă mică să se așeze o alta cu codă mare, ca rosturile să nu fie mai larg de 0 m. 015 (cincisprezece) milimetri, fără se aduine penă în fațadă și ca petrele să aibă contact la rost pe cel puțin 0 m. 10 (zeci) centimetri.

Așezîndu-se blocurile, se vor îndeși bine prin loviri cu ciocanul, așa ca murtarul să umple toate golurile.

Dacă formăz căptușeli unei zidării de cărămidă, zidăria mosaică se

va construi, mai întîi, îngrijindu-se apoi ca zidăria de cărămidă să se lege cu codole blocurilor, așa ca să nu rămîină goluri.

Pentru zidăria de blocuri semi-brute se va observa tot-d-a-una pre-scriptiunile la art. 42.

Art. 47. **Zidăria cu piatră cioplișă** fie ca această să formeze numai căptușeli unei zidării de altă natură, fie ca să formeze masiv com-plet, se va executa în strate perfect orizontale, așezîndu-se în mur-tar și comprîndîndu-se piatră pe piatră, astfel ca murtarul să umple golurile și să iasă prin rosturi.

Rosturile zidării de piatră cioplișă se vor întredîia în plan și cle-vațiuni și cele din fețe nu vor fi mai larg de 0 m. 005 (cinci) milimetri. La căptușeli, codole vor alterna în dimensiuni și se vor lega per-fect cu zidăria ce se căptușește. După terminarea zidării se vor cu-răți fețele vîdute, se vor rostui dupe cum s'a prescria la art. 43, și se vor îndrepta cu daltă, puma sau din gros, imperfecțiunile tăierei.

Art. 48. **Zidăria cu piatră cioplișă fin** se va executa cum s'a pre-scria la articolele precedent, tîindu-se ciubucșele în definitiv, de vor fi, și făcîndu-se cioplișă de lăutală numai după facerea zidării.

Art. 49. **Socotirea lucrărilor**. — Ori-care ar fi natura zidării de piatră, se va socoti pe metru cub, ca zidăria de cărămidă, ori-care ar fi natura petrei.

Căptușelile de piatră de ori-ce natură se vor socoti pe m. pătrat, fără desăfușare de isituri și scăldînd golurile.

Bucățile isolate, ca perne sub grîndi, console, pilastri, cornișă, plăci de balcon, trepte de scări sau altele asemenea, se vor socoti pe bucată, pe metru liniar, pe suprafața sub cub, după indicațiunile desvîslut.

Cînd aceste feluri de bucată ar fi socotite pe metru cub, se va compta tot-d-a-una paralipindul cel mai mic din care bucată ar fi extrasă.

Art. 50. **Prețurile unitare** copind totalitatea cheltuielilor pentru apro-vizionarea materialelor, execuțiunii, schel, beneficii și accesorii. Dacă lucrările de petrărie reclamă bucată de fier pentru legătura lor, acestea se va plăti aparte.

CAP. IV

Lemnăria

Art. 51. **Esența și calitatea lemnelor**. — Lemnăria va fi de esența prescriă, tăiată în epocă favorabilă, cu două ani cel puțin înainte de întrebunțare.

Ea va fi sănătoasă, fără urme de apîrindere sau degerătură, rînci-aturi, caria, gaurașetă sau noduri vîtîșe și curățate de alburi.

Lemnăria de brad va fi trasă la ferăstrău, esențele tari pot fi ciop-lișe din brad.

Art. 52. **Întăririle și înădăriturile** se vor face în formele ce se va prescrie și potrivit regulilor artel, cu totă precisiunea voită, întărirîndu-se prin cure de șicjar sau fer.

Art. 53. **Întări și susțineri prin ferărie**. Înădăriturile și înădărit-le se vor întări, iar bucățile lemnăriei se vor susține prin socle, sur-puri, clești, scări sau alte bucăți speciale de fer sau fontă, ori de cîte ori se va prescrie.

Art. 54. **Tragera la rîndea**. — Ori de cîte ori este prescrie, fețele vîdute ale lucrărilor de lemnărie vor fi perfect trase la rîndea. Ciubucșele vor fi cele indicate.

Art. 55. **Batere de pilot**. — Înainte de înfîșiere, pilotul se va înălța la vîrf cu un papue de fer, se va acoperi la cap cu un cor și se va potrive întocmai pe verticală punctului unde este a se înfițe, menținîndu-se înălțarea pozițione.

Dupe cîteva bătăi de berbec, se va verifica poziționea și vertici-tate, procedîndu-se prin îndreptări așa ca, după cît pilotul va fi fost înfipt, el să se găsească în poziționea voită.

Pilotul va fi înfipt pînă la refuzul. Dupe bătăile se vor neteza cape-tele pilotilor la nivel.

Art. 56. **Grîndile** se vor așeza în zidărie exact la nivel, alți cu fața de jos cît și cea de sus și la depărtare prescriă între dîșele. Grînd-ile se vor cîrîni bine la capete și se vor încastra în zidărie.

Art. 57. **Formele** se vor construi potrivit proiectelor și prescrierilor direc-țiilor lucrărilor, numai în lemn, sau lemn și fer sau fontă.

Lucrul formelor se vor face dupe epure. La ridicarea și înăbuirea lor în construcțiune, se va avea atențiunea voită pentru ca diversele bucată să nu sufere stricicind.

Formele se vor așeza în poziționea prescriă, vertical și bine aliniate așa ca părțile asemenea să se corespundă.

Pancele se vor dispune în siruri orizontale, înădăritundu-le, de va fi trebunță, d'asupra formel. Ele vor fi bătute în cuie și susținute pe ferme prin căldice fixate.

Căldicele vor avea o înălțime cît a panet, o grosime cît a căpi-

orului de fermă și o lungime de două ori cît înălțimea. Călciele vor fi țesute.

Art. 58. **Căpriorii** se vor așeza după liniile celui mai mare înclin al suprafețelor învelșului, și la distanța prescrisă între axele lor.

Ei se vor prinde cu cîm lung de două ori de cît grosimea verticală a căpriorilor, pe fie-care pană, pe cîmă și pe doli.

Înădrea căpriorilor, cînd ea va fi necesară, se va face cap în cap și cu rostul cînd se va înfățișa panoul.

Fie-care cap se va prinde cu un cui.

Art. 59. **Atîrăria sau lînăla învelșului** se va face după prescripțiunile din devis, potrivit cîmului de copertă adoptat.

Art. 60. **Podelele între grîndi** se vor face de scînduri brute de brad susținute între grîndi pe lați de brad bătută cu trei cîte la metri curent pe fețele interioare ale grîndilor.

Art. 61. **Duşumele** se vor face cu scînduri de brad foarte bine uscate de o lărgime cel mult de 0 m. 18 (opt-spre-dece) centimetri, bine date la rîndea pe fața superioară și pe muchi.

Grosimea duşumelor va fi cea prescrisă. În cas_ de împreunarea duşumelor cu lîmbă și uluc, lîmba va avea grosimea și înălțimea egală cu a treia parte din grosimea duşumului.

Pe cît se pde, scîndurile vor avea lungimea locului de scînduri cînd acesta nu se va obține cu dimensiunile obținute ale perdotilor, înmînarea se va face cap la cap, tîrîndu-se simetric înmînările și îngrîndindu-se cu ele să se facă numai pe grîndi.

Duşumele se vor bate pe grîndi sau grîndişore de tufau, după prescripțiunile devisului, la un nivel perfect îngrîndindu-se ca alipirea unei scînduri de alta să fie fără forțe strîns. Scîndura va fi prinsă pe fie-care grîndă cu un cui de sîrmă de o lungime îndouă de grosimea scîndurii, bătut pe cîsta cu lîmba, așa ca cuiule să nu se vadă la suprafața duşumului.

Nu se permite nici un fel de înclăcătură a grîndilor, ele trebuind să presinte o față exact orizontală.

Dupe latere, se va pune un pervaz de lemn, cu profilul ce se va da, pe liniile de contact ale duşumului cu zidurile, bătîndu-se în cule; se va traze la rîndea din not apoi totă pardosela, așa ca suprafața ei să fie perfect plană. Dacă, din cauză că s'ar fi întrebuințat material nesuficient uscat, sau lătearea n'ar fi fost destul de strînsă, duşumele s'ar fi căscat, lăsînd între ele gauri mai largi de 0 m. 002 (două milimetri) pe timpul întreținerii, întreprindîndu-se la vi dator, la fiulele termenului de întreținere, să bată și să lipie cu clei între scînduri și să tragă din not la rîndea asupra lor. Dacă duşumea va fi fost vîpăsită sau cernită înainte de punerea șipilor, întreprindîndu-se este obligat să și revopescă cu ulei sau să cernăscă totală suprafața a duşumului din camera reparată.

Art. 62. **Căptuşelile și îngrîndirile** se vor face cu scînduri brute sau date la rîndea, așezate vertical sau orizontal, scîndurile avînd dimensiunile prescrise și fiind alăturate îmbucate, cu pervasuri sau desene, după prescripțiunile devisului.

De ordinul îngrîndirilor se vor face pe bulmael de tufau și pe trasee orizontale de brad bătute pe acestia. Dimensiunile și distanțele bulmaelilor și trasevelor vor fi cele indicate în desenele de detalii.

Bulmael vor fi tot-d-a-una cîtrîndu-se sau plînd pe partea bîgărit în pîmînt, iar îngrîndirile vor presenta linii perfect orizontale.

Art. 63. **Socotirea lucrărilor de lemnărie**.— Piloții se vor socoti pe bucată predată și pe metri liniar de înfigere.

Grîndăria, fermele, căpriorii și celelalte bucati identice se vor socoti pe metru cel întrebuințat, tînîdu-se comp de lungimile înscrise care să intre în înmînări.

Astarele, podelele între grîndi, duşumele și căptuşelile, fără a tine comp de înscuturii, șipii de susținere, se vor socoti pe metru pătrat coprindeînd și cuiule, prîndele, ceții, șipii și pervasurile. Suprafața totală a podelei între grîndi va fi calculată, deducîndu-se suprafața ocupată de grîndi, îngrîndirile vor fi socotite pe metri liniar, construcțiune completă. Ghernele vor fi socotite în prețul tîmplăriei.

Art. 64. **Prețurile unitare**.— Coprinde material și lucru de ori-ee natură, afară de ferăria specială de legături, care se va socoti deosebit.

CAP. V

Învelșuri

Art. 65. **Natura și calitatea materialelor**.— Tabla de fer va fi nervosă, maleabilă, bine laminată de o grosime egală, noroginită și fără nici un defect fie de calitate, fie de fabricațiune; ea va trebui să presinte la tracțiune o rezistență de 35 kilog. pe milimetru pătrat de secțiune.

Înainte de întrebuințare, tablele de fer se vor vopsi o-dată cu mînim de fer pe ambele fețe, conform instrucțiunilor ce se vor da.

Cînd tabla de fer va fi ondulată, tăiată în bucăți speciale imitînd ardesia sau altele, dimensiunile, ondulele, formele, greutatea și zincuirea, galvanisarea sau smîlțuirea tablei vor fi așa cum se va prescrie în devis.

Art. 66. **Tinicheaua** va fi de marcă, mărime și grosimile prescrise. Ea va fi fără bășeli sau asperități cu o suprafață netedă, strălucitoare fără pete sau drugi. Tinicheaua va fi foarte bine coștiră, de o culoare albă, netedă, bătînd în galben.

Art. 67. **Zincul** va fi de o grosime uniformă pe totă întinderea foii, de o testură unită și omogenă, fără amestec de materiale străine, și fără urme de crăpături, umflături sau alte defecte.

Nu se va întrebuința la învelșuri de cat fol de zinc, avînd nimerile, întinderile, greutatea și grosimile indicate în devis.

Nu se va admite o toleranță mai mare de două-zece și cînd grame (0 k. 025) în mai mult sau mai puțin în greutatea fie-cărui fol.

Numărul zincului și fabrica din care provine va trebui să fie stampate pe fie-care foie.

Dacă zincul pentru învelșuri va fi tăiat în forme speciale imitînd solzii sau altele, greutatea, făptura ori încheetura va fi cea indicată în condițiunile speciale.

Art. 68. **Fîmbul** pentru învelșuri va fi curat, dulce, lesne de îndoi, de o grosime uniformă și fără cea mai mică pleștătură.

Foile de plumb vor avea grosimea prescrisă.

Art. 69. **Oanele de Pîmînt** ara vor fi circulare, plate, cu impresiuni smîlțuite sau nu, după prescripțiuni.

Ele vor fi de o pastă omogenă, bine tipărite și arse, sonore. Se vor refusa acele curi vor avea crăpături, spărturi sau vor coprinde materii calcare.

Art. 7. **Ardesia** va fi tare, sonoră, sănătoasă, fără exfoliațiuni pirite sau puncte galbene strălucitoare.

Ea va avea fețe plane, grosimii ei se pde de uniforme și tăietura în forme geometrice; nu va presenta crăpături sau ștăburi și va avea dimensiunile și formele prescrise.

Execuțiunile și socotirea lucrărilor

Art. 71. **Execuțiunile lucrărilor de învelșuri** se va face conform cu desenele de detalii al proiectelor și se va observa regulile generale următoare:

a) **Învelșii cu tablă de fier plană**.—Pe marginea strășină învelșului se va bati solid mai lîntuț un lăcrăm de tablă de fier (șorț) care să încingurea zădăra, înbrîndu-l pe 0m 15 lîtine în partea a inferioră și pe 0m 10 pe fața d'asupra forndu-l cu o cîce de două centimetri. Acest șorț va fi de tablă mai grădă, ca cea de burline în raport cu cea de înveli.

Tablele se vor dispune începînd de jos în sus, în rînduri regulate, cu lătearea cea mare în sens lînel de pînt și cu încheeturile orizontale înepstrigate regulat.

Încheetura tablei de la strășina cu șorții se va face îndouîndu-se peste șorț și, terminîndu-se la partea lui inferioră pîrînt'o învîrtitură circulară de 0m 005—0m 008 diametru.

Alte încheieturile orizontale ale tablei, cît și cele verticale se vor fixa pe asterădă prin copă. Încheieturile orizontale se vor turti în sensul scurgerei; cele verticale se vor lăsa în picior.

Copile vor fi bătute pe asterădă la 2m pînă la 0m 40 depărtare după prescripțiune; ele vor fi prînsu cu clei dau cîce vor avea 0m 04 lîtine și lungime pe asterădă și o lungime spre încheietură suficientă spre a o copă.

Învelșurile de tablă de fier se vor vopsi, peste stratură de mînim, încă cu două straturi de culoare de ulei după cum se va prescrie.

În jurul coșurilor sau altor proeminente ale învelșului, tabla se va dispune după arătările direcției lucrărilor.

Încheieturile verticale sau orizontale vor fi duble, adică, în secțiune să presinte cînel fol alăturate.

Lătimea încheieturii va fi de două centimetri cel puțin, cînd este gata.

b) **Învelșurile de tablă de fier ondulată sau în bucăți speciale** se vor dispune după cum se va specifica în devis.

c) **Învelșurile de tinichea**.— Se va procede la prîvina învelșurilor de tinichea întemul după cum s'a indicat la al a de mai sus, pentru învelșurile de tablă de fier.

Vopselele tinichelei nu se va face de cît după vi fi prescrisă.

d) **Învelșuri cu fol de zinc** se va face în general cu zîns No. 12, doliile vor fi tot-d-a-una de No. 14.

Copile, (agrafos) tăbile (paties) și capace (couvre joints) vor fi în zinc, de numărul întrebuințat pentru copă.

În execuțiunile învelșurilor de zinc se vor păstra următoarele reguli: Tote îndoiturile foilor de zinc, copcilor, enăcelor etc. se vor face cu

precauțiune, pentru a nu se rupe firul zincului și a nu 'i se altera de loc tenacitatea.

În acest scop, lucrul se va face la o temperatură care să nu fie mai mică de minus 10 ° C, și se va băga de seamă ca îndoiturile să nu se facă în unghiuri, ci după o curbă. Buclățile de zinc ar fi prezenta alterații de elasticitate sau urme de rupături, se vor refuza, fără a se putea admite lipiri pentru corectarea acestor defecte.

Zincul nu se va expune la umiditate sau în contact cu fierul pentru a se evita curății galvanice, care descompun apa și rod zincul.

Este prescripă dar or-fee cun nezincuit în înveltoirile de zinc. Pentru rațiuni analoge, zincul nu se va pune nici o dată în contact cu lemnul de stejar. Dacă zincul va trebui să se alăture de un mortar proaspăt, se va interzice tot-o-auna un strat de ipsos uscat în pulbere, nisip uscat, sau hirtie sinălită.

Sistemul pentru execuțiunea învelirilor cu tablă de zinc va fi fixat prin desennurile de detalii ale proiectelor și prin devis.

ci Invelitori de olane circulare. — Olanele se vor așeza pe o asteroală de scinduri, aprijindu-se în strâșină de un pervaz fixat în căpriori, ele se vor pune melcate în rînduri paralele, în direcțiunea celor mai mari semperi, rîndurile convexe cu capul cel arros în jos și cel concav cu cel în sus, fiecare buclăță cîlcind asupra celui din josul ei și cu o treime din lungimea olanului, dacă nu s'a prescrie alt-fel.

Împrejur o mai lăună legătură între dănele, olanele se vor așeza în cîștău și în trei în trei rînduri în sensul scurgerii.

Pe cîștău la pînă și ziduri de împrejmuire, olanele se vor așeza de asemenea în rînduri.

La ziduri și la tîlășuri, se vor pune table metalice bătute în cuie și învelite în dănele sau rîndurile de olane, după instrucțiunile ce se va fi.

ci Invelitori de olane plate (tîgle). — Olanele plate se vor așeza pe o lăună de 0,03 pe 0,06, bătută în rînduri paralele transversal scurgerii și depărtate între dănele ci lungimea olanelor din cîrlig în cîrlig. Lăună va fi fixată pe fiecare căprior printr-un cui. Rîndul de tîgle de la strâșină se va pune cu capul inferior pe un adaos de lemn de stejar, avînd o înălțime ci și grosimea olanului.

Călcarea olanului unul peste altul, în sensul vertical și orizontal, va fi ci se treime din lăună sau lungime, cînd olanele sunt fără sghiaburi, și cu depășirea sghiaburilor, dacă ele sunt împănate.

În cazul de necesitate, sghiaburile să aibă se vor executa cu buclăți speciale.

Învelirea de cîștău se va face cu sîrma de asteroală, cînd olanele sunt prevăzute a avea un cîștău gîuri.

Pe calcane sau ziduri de împrejmuire olanele plate se vor cimentă.

ci Invelitori cu ardese. — Buclățile de ardese se vor așeza cu în-călcarea, în rînduri paralele între dănele și cu lîna sghiaburilor trase la sfîrș, așa ca suprafața cîștăului să înfățișeze un desen regulat, după forma și dimensiunile buclăților de ardese adoptate. Rîndul de ardese de la sghiab va fi dublu, fiecare buclăță va fi bătută pe asteroală cu două cuie zincuite sau de arnău după cum se va prescrie.

Călcătura ardesei una asupra alteia va fi oca prescrie. În devis și așezarea va fi executată așa în cînt buclățile să nu lase nici o căscătură între dănele.

Intersecțiunea planurilor înveltoirilor cu lucarnele, coșurile sau alte gîsturi, cum și dănele, se vor face prin fol de zinc peste sau ardese după instrucțiunile ce se vor da.

Așezarea ardeseilor nu va începe de cît după punerea sghiaburilor și folilor de zinc de la intersecțiune.

Art. 72. Sghiaburile înveltoirilor vor avea o secțiune semi-circulară sau patrulateră, și se vor construi în tînichea, zinc sau plumb, după prescripțiunile devisului, cu grosimile de material într'însul indicate.

Cînd sghiaburile sunt semi-circulare, ele vor avea o desvoltare cît lățimea formatului ordinar de tînichea, cu marginea lor exterioră învîrtită pe o bară de fier de 0m 04 (patru) milimetri diametru, afară numai de nu se va prescrie alt-fel prin devis.

Încheierea folilor în lung se va face cu costior pe ambele fețe.

Sghiabul va fi susținut prin cîrlige de fier cu punte și cheie de 0m 025 lățime, 0m 04 grosime, o lungime de 0m 25 pe căprior, cu fier gîuri pentru cuie, cu cîrligul proîpă dis, de forma și mărimea sghiabului, prescripțion o îndoitură la marginea exterioră a sghiabului. Cîrligele vor fi așezate la o depărtare de 0m 50—m 75 unul de altul, adică pe fiecare căprior.

La colțuri, la începutul burlanilor și la dolii se va pune cîrlige duble bifurcate.

La sghiaburile de zinc, cîrligele vor fi zincuite; la cele de tînichea ele vor fi vopsite de trei ori în albu.

Art. 73. Urliele (burlanele) vor fi de zinc sau tînichea, de grosimea

prevăzută de diametru dat de lățimea folilor ordinar ale tînichelei, afară numai de nu se va prescrie alt-fel prin devis.

Urliele se vor îmbina prin încheietură și lipire exterioră și se vor înădi prin lipiri.

Ele vor pînătrunde corniolele sau le vor ocoli, după prescrierea dirigintului lucrării.

Urliele se vor așeza în did în direcțiuni exact verticale la o depărtare de 0m 03 cel puțin de față zidului prin brățări de fier cu tîșină și cheie, cu și flărcile de sghiaburi, și după modelul adimis.

Costurile se vor face cu buclăți încheieturi cu masina.

La fiecare două metri a urliei se va pune o brățară cu cheie, susținută printr-un celac lăună de fier împănă, după un model adimis.

La partea inferioară a urliei, cînd nu s'a admis o buclăță de fontă, gura urliei se va resfrînge peste brățară.

Brățările vor fi zincuite la urliele de zinc, și vopsite de trei ori în albu la urliele de tînichea.

Art. 74. Săcătirea lucrărilor. — Inveltoirile, ori-cîr ar fi natura lor, se scotocesc pe metru pătrat, fără a se ține socotă de îndoituri și deducându-se golurile.

Sghiaburile, gîrturile și urliele se scotocesc pe metru curent.

Art. 75. Prețul unitar copirile metalice, lucru, cuie, copaci, flăci și vopși, precum și șipile la olane sau la înveltoiri de zinc.

CAP. VI

Tîmplărie

Art. 76. Esența și calitatea lemnului. — Lemnul întrebunțat în tîmplărie va fi de esența prescriă, tăiat cel puțin de trei ani, și puțin suferi, fără a se strîmba, alterațiunile uscănelii și umezelii, ori ale frigului și căldurii.

Lemnul de tîmplărie va trebui să fi fost fôrte bine ales și conservat, cu fibrele drepte, fără albura, noduri, degerături, aprinderi, caria potredă sau alte defecte.

Nu se admite de cît lemn fôrte bine uscat și fără vre-unul din defectele de mai sus.

Art. 77. Modul execuției. — Toate lucrările de tîmplărie se vor executa cu cea mai mare perfecțiune, conform regulilor artiz, desennurilor de amănunte și ordinelor relative la detaliile execuției sistemelor de îmbinări, profililor, ciubucilor, grosimilor, lemnurilor, așezărilor, fără să altor indicațiuni necesare buniei confecțiuni a lucrărilor.

Îmbinările se vor face cu acuratețe; lîmbele trebun să aibă o grosime de o treime din grosimea scindurii, fără a se admite lîmbl aduase.

Îmbinările vor fi înăntate cu cuie de lemn sau fer, după prescripțiuni. Fețele vîdute vor fi perfect trase la rîndea și curățite, fără a se admite gîuri sau căscături mastică.

Seoilele pentru așezarea fierărilor vor fi precise, iar fôrăria ca însăși se va fixa solid cu suruburi.

Fôrăria necesară buclăților de tîmplărie va fi în numărul, calitatea, formele și mărimea prescrie și acceptate prealabil, pe modele sigilate depuse de întreprindător la direcțiunea lucrării.

Art. 78. Parchetele vor fi de stejar uscat, în una sau mai multe culori, și vor consista fie în scinduri de stejar așezate drept sau în costii (cu pînă de l'ongrie), fie în table, după prescripțiuni.

Parchetele se vor așeza în uluc și cu cep pe o pardoseală de scinduri de brad de 0m 03 grosime, netrase la rîndea, fixându-se perfect de nivel și întepundându-se fiecare buclăță cu cuie bătute înclinat pe marginea parchetului, așa ca cuiul să nu se vadă la suprafață.

Parchetele se vor dispune cu borduri, devisului și desennului, după prescripțiunile dirigintului lucrării.

Nu se va rîndui definitiv și cerul parchetului de cît după terminarea ultimilor lucrări de salărie, vopsirea sau altele din interior.

Art. 79. Scările vor avea treptele de brad sau de stejar și fundăturile de brad, anin ori stejar; vor fi drepte, curbă sau cîdlină, după prescripțiuni și indicațiuni planului și devisului.

Scările se vor construi pe vînguri de stejar, drepte sau curbe, executate după epace.

Treptele vor avea formulele și profilele date de desennurile execuției și se vor încastra sau pune peste vînguri și îmbina cu uluc, după indicațiuni desennurilor sau instrucțiuni dirigintului lucrării.

Execuțiunea se va face cu toată precisiunea voită, așa ca îmbinările fie a vîngurilor, fie a treptelor sau contra treptelor, să nu lase cel mai mic gol sau joc.

Cînd se prescrie, scările vor fi dotate de parapete metalice, și de o mîla corinție în anin sau de stejar, de un profil dat, ilustrată.

Art. 80. Săcătirea și prețurile lucrărilor de tîmplărie. — Ferestrele se vor plăti pe metru pătrat de lăună în exteriorul tîrcurilor, soco-

tindu-se suprafața pentru ferestre rotunde, după cel mai mic patruleter circumscriș.

Cînd fereastra se scotocește pe m. p. intră în preț: așezatul, ferăria și primul strat de vopsea.

Dacă deusul prevede preț pe bucată, în acesta intră furnitura completă: lemn, ferărie și gînușuri, așezatul și cele trei straturi de vopsea.

Ușile se vor plăti pe metru pătrat de lămină, cu toc cu tot.

Căptușelile și pervasurile se scotocește pe m. p. ca și ușa.

În prețul pe m. p. intră tot și cele trei straturi de vopsea.

Dacă deusul prevede preț pe bucată, intră în preț cheltuielile pentru lămină, ferărie, grile, gînușuri, ornamente sau frîntone și cele trei straturi de vopsea.

Obînoarele, căptușelile și parchetele se plătesc pe metru pătrat efectiv cheltuielile de orice natură coprinse, precum și ultimile două straturi de vopsea ca la tîmplărie.

Scările se vor scoti pe metru linar de treptă, vîngurile coprinse în orice cas, afară de odîlnă, care se va plăti pe metru pătrat ca dușumele sau parchetele.

Mina curînte se va plăti pe metru linar.

CAP. VII

Fierărie și lăcătușerie

Art. 81. **Natura și calitatea materialelor.** — Ferul va fi de înția calitate, dulce, maledul la frig și la căldură, lîindu-se bine și fără nici un defect.

Testura fierului va fi cu nervi și va prezenta un grăunte fin și strălucitor.

Ferul va trebui să reziste la o tracțiune de 36 kilograme pe milimetru pătrat de secțiune.

Fierul de suruburi sau bucați analoge de un diametru pînă la 0 m 03 va trebui să se poată îndoi și desdoui rece la 45° fără a suferi alte-rături.

Fonta va fi de a doua fuziune și de calitate numită «cenușă». Ea va trebui să fie compactă, omogenă, dulce și tenace în același timp, ușor ataceabilă de pila și burghiu, va prezenta, în spărtura sa, un grăunte strîns și de o culoare cenușie închisă. Orice fontă cărbunoasă, cu defect și de natură calbă, se va respinge.

Fonta va avea o rezistență așa că o bară de 0 m 025 (douăzeci și cinci milimetri) de latură curățită cu pila și așezată pe două căpătîile la 1 m, 00 (metru) depărtare, să suporte la mijlocul ei o greutate de 330 (treisute și zece) kilograme. La predările importante de fontă, această bară de încercare se va lua în timpul turnării fontei, și un senar ce se va reproduce pe fiecare bucată scoasă din aceiași turnare.

Oțelul va fi de cea mai bună calitate, de cimentatiune sau topit după prescripțiune.

Bronzul va fi omogen și fără amestec de materii străine.

El va fi compus din 82 părți aramă și 18 costior.

Cuprul va fi de înția calitate, compus din 75 părți aramă roșie și 25 zinc.

Plumbul va fi neamestecat cu materii pămîntoase sau altele.

Art. 82. **Modul execuțiunii lucrărilor de fer.** Tote bucatile de fer vor avea exact dimensiunile cotate ale desenurilor sau indicate prin ordinele de serviciu.

Fierule plate sau pătrate vor prezenta fețe bine regulate și fierule rotunde vor fi bine calibrate.

Orice bucată de ferărie va fi lucrată după toate regulile artei și potrivit prescripțiunilor.

Lipirile, cînd nu vor putea fi înălțurate, se vor executa cu cea mai mare îngrijire, iar îmbinările vor fi făcute cu precizie.

Bucațile lipite sau îmbinate vor prezenta aceeași rezistență la lipire ca în orice-altă parte a lor.

Fierul T sau de orice-altă formă, vor fi tăiate cu precizie, după formele pasescrie și pilit pe tăieturi, așa ca să se obțină o justă pozițiune și o potrivire perfectă a bucaților, ori-care ar fi unghiul sub care bucațile ar trebui să se împreuneze.

Găurile făcute din burghiu nu vor trebui să aibă crăpături, se vor curăți cu pila de ră-bușatură și cînd ele sunt destinate pentru buloane de articulațiune, vor avea un joc ce nu va fi mai mare de 0 m, 005 (cinci milimetri).

Suruburile vor fi dintr-o singură bucată. Căpătîna lor va avea o grosime egală cu diametrul tulpinei și o lărgime dublă.

Șurupul va avea între căpătîni și puiții lungimea indicată, plus grosimea puiților și 0 m, 001 — 0 m, 003, după grosimea diametrului.

Șuruburile prea groase se vor refuza. Pasul șurubului va fi din serie adoptată în industrie, spirile însă fiind trase cu surupăcița în perfectă

stare. Puițele vor avea dimensiuni ca și căpătîna bulonului și se vor înșurula cu precizie.

Bucațile intrînd în fermă, cum sunt cîrdele, popii, etc. se vor putea încreca la atelări sau pe punctul lucrării, după ordin, prin îngrijirea întreprîndătorului. Ele vor trebui să reziste, în timp de 24 ore, fără alterațiune sau alungire permanentă, la o tensiune de 36 kilograme pe m/m pătrați de secțiune.

Fierule pentru gînușuri vor fi perfect ajustate și vor prezenta secțiunile și dispozițiunile prescise pentru închineria gînușurilor.

La lucrările de tablă și șine de fer, pieciurile, pozițiunea împreunărilor și desăturarea încheieturilor va fi prea prescristă.

Tote bucațile de fer vor fi aduse la lucru ca la punctul execuțiunii, fără să mai fie trebuință de lucrări preparătoare pentru așezarea lor.

Dacă vre o preparațiune pe loc ar fi necesară, cum: curbarea, scurtarea sau altele, aceasta nu va înecă d'a fi pe computul întreprîndătorului.

Bucațile de fer vor trebui să primescă un strat de minium înainte de așezare, care se va aplica numai după curățirea perfectă de rugină și vermicarea lor de dirigitela lucrării.

Se va vopsi cu minium și scobeile în carl ar fi a se așeza bucațile de fer.

Întreprîndătorul este responsabil de vîșile de așezare și va trebui să înlocuiască, pe al sîtu comput, nu numai bucațile de fer negurgate, dar ori și ce degradare făcută prin înlocuirea lor.

Încorporările în piatră se vor face în plumb, pucioasă sau ciment; încheietura penei de lemn este interzisă la îngheț.

Schele necesare pentru așezarea ferăriei cad în sarcina întreprîndătorului.

La copririsurile metalice, după așezarea a două ferme, se vor pune pancele corespondenți, se vor racorda schieburile și lăca învelșul, așa ca acesta să se execute succesiv, fără a se aștepta terminarea completă a ferăriei.

Întreprîndătorul este dator ca, înainte de începerea așezării unui acoperiș metalic, să remită un plan al așezării, în care tîe colonele, fermele, pancele, etc. să fie indicate prin proiecțiunea centrului și axelor lui. Cotele acestui plan se vor verifica pe loc de întreprîndător, înainte de a se începe lucrul.

Pe acest plan se va înșurina cu numeroașe fire-care colodă, consodă, căprior, cîrdă, pop, cută de lîmbinare, etc., numere ce vor core-punde celor vopșite pe fiecare bucată de așezat.

Se va verifica de întreprîndător, de îndată după așezarea unei colone sau ferme, că nu s'a comis erore de pozițiune, spre a se îndruga, dacă erore ar fi.

La stringerea cîrdele se va satisface condițiunea ca bucele să fie împinse suficient în căpriori, spre a se evita burta ce apare ar fi, cînd ar primi greutatea maximă. Stringerea cîrdel orizontale se va face așa ca, la temperatura în care s'a făcut așezarea, d, s, c, d, c, c, ea fermei să fie conformă celei prevăzute.

Art. 83. **Modul execuțiunii lucrărilor de fontă.** Întreprîndătorul va executa modele de fontă după indicațiunile sau desăturărilor și se vor da sau se înșură ar fi făcut să se aprole.

Privese pe întreprîndător a tine comput de diformitațiunile sau retragera, provenind din turnare ori din alte cauze, așa ca bucațile după turnare să prezinte exact formele și dimensiunile pre-criste.

Turnarea se va face, pe cît posibil, în picior; de turnare, bucațile de fontă se vor curăți bine de rezăbatură, ne-cu-ni-a se cu pila sau burghiu, așa ca ele să prezinte forme curate, nuci-vi, fețe netede, unite și regulate, fără cicatrice sau alte defecte.

Tote bucațile de fontă vor avea riguros și în tîte punctele, grosimea determinată prin modele, des-cumă sau instructiuni.

Bucațile neavînd grosimele prescise se vor refuza. Pentru verificarea grosimii bucaților role, se va lăsa sără practica gauri prin care să se facă constatare. Găurile acestora se vor așupa apoi de întreprîndător cu masă de pilitură lînă de fer.

Fontele vor fi produte ardate, ajustate și gata a fi lîmbinate sau așezate, fără vre-o altă preparațiune.

Fețele de contact se vor îndrepta bine spre a coincide pe tîia în-tinderea lor.

Găurile pentru împreunarea bucaților de buloane se vor potri vi una în fața altele. Ele vor avea un calbru suficient pentru ca buloanele să se poată pîtrunde fără silă, și fără un joc prea mare în același timp. Diametrul gaurii nu va trebui să fie mai mare de 0 m, 0,045 (o jumătate milimetru) de cit acela al bulonului, cînd gaura este făcută cu burghiu și de 0 m, 0,01 (un milimetru, dacă ea este scoasă din turnare.

Art. 84. **Scootirea lucrărilor de ferărie și lăcătușerie** se va face pe bucată, pe metru curînt, pe metru pătrat, sau pe kilogram, după prescripțiunea deusul.

față buclă de ferărie și lăcătuserie sunt a se efectua pe kilogram, ele se vor cântări înainte de întrebănare, să li se va determina greutatea după dimensiuni, scotându-se greutatea metruului cub de fer 7.780 kilogram și de fontă drept 7.400 kilogram.

Nu se va socoti de cît greutatea reală, ci din dimensiuni sunt egale să întărească orice prescripție, fără totuși a se adăuga buclă de dimensiuni mai mici de cît cele necesare pentru asigurarea rezistenței să satisfacă formelor prevăzute.

Greutățile în mai mult nu vor fi socotite de cît pînă la o întărire de 2 ½ adică în suita din cele prescripse pentru fer și de 5 ½ cînd la suita pentru fontă.

Art. 85. **Preturile unitare** coprinde cheltuielile de orice natură pentru modele, predări, perdori, pregătiri, schele, aşezare, vopsi odată cu minimum, supraveghere etc.

CAP. VIII

Pardoseli, sobări și ornamente

Art. 86. **Pardoseli de cărămidă ordinară** pe lat să se întice, după prescripțiunile deivului, se vor executa cu cărămidă alie și mortar de var hidraulic potrivit regulilor prescripse pentru zădărie, cu singura restricție că rosturile nu vor putea fi mai largi de 0 m 0,10 (zece) milimetri.

Art. 87. **Pardoseli cu beton de ciment** se vor face în grosime și compoziția dată de deiv cu îngrijire ca, înainte ca betonul să fi fost complet prindere, să se presare pe dăsupra lui ciment curat să se frece bine cu latul mistriei, pentru a se astupa orice găuri și a se obține o suprafață netedă și silvistică.

Dacă se prescrie ca pardoseli să fie stricată spre a simula un dalagi, se va trece pe dăsupra cîl cilindrul cu fața punită și se va deschiide cu ferul rosturi și bucle pînă îngrijur.

Art. 88. **Pardoseli în mosaic.** După ce solul de pardoseli se va nivela și consolida prin bătăle, se va aşterne un strat de beton de var hidraulic de 0 m 0,8—0 m 10 grosime și în urma perfectării prinderii a acestuia, se va pune masa de mosaic, se va pune într-o zăugă de mortar de ciment pe o grosime de 0 m 0,15 (zece) spre-zece milimetri, dîndu-se cu ea, prin diversitatea și împărțirea culorilor prin patrune, să se obțină desenele voite.

Înainte de prinderea perfectă, masa mosaicului se va presăra cu ciment pur și se va freca cu patra, în rînduri succesive, pentru a se obține o față fără por, netedă, strălucitoare și cu desenele perfect apariții. Astfel pregătită, fața va primi o unsoră de ulei, și apoi se va șterge cu cârpe.

Art. 89. **Pardoseli de dală** se vor face cu buclă de basalt artificial, ciment comprimant, gresă, ceramici săi alte soluri de dală de proveniență în formele și colorațiunile prescripse în deiv.

Dalele întrebănate, oricare ar fi natura lor, vor fi bine arse sau comprimate, cu mielele cil și cu fețele plane.

Dalagele se vor stabili pe o fundațiune formată sau de nisip ud și bătut cu maini, sau de beton de nisip ori pietris, după cum dalagi este a se pune pe o dăsupina de schiduri sau pe pământ ori pe bolți și după cum deivul o va prescrie.

Fundațiunea care se va stabili pe un loc bine comprimat, va avea o grosime uniformă și se va regula așa ca să fie paralelă cu fața dalagiului și la nivelul dorit.

Dalagiul se va așeza pe un pat de mortar hidraulic de 0 m 0,3 (trei) centimetri grosime, pus peste fundațiunea pregătită, cum s'a arătat mai sus. Dalele vor fi dispuse pe acest pat, așa ca mortarul să rămăse prin rosturi, care vor fi împlinite apoi cu ciment turnat și vor fi trase cu ferul. Dalagele nu vor putea avea rosturi mai lungi de 0 m 0,6 (zece) milimetri.

Art. 90. **Pardoseli de asfalt, straturi izolator, coperisuri de bolte**—Pardoselile de asfalt se vor stabili pe o fundațiune de beton cu nisip sau pietris de 0 m 0,8 (opt) centimetri grosime, înălțată de nivel pe un pământ foarte bine comprimat. Nu se va întinde asfaltul de cît după ce fundațiunea de beton va fi făcut prindere și se va fi uscat bine.

Masticul de asfalt se va compune din:

23	kilogramas	mastic în pînă,
15	"	pietris mic spălat,
1,5	"	smolă.

Aceste materii se vor mesteca împreună într-o căldare încălțată.

Pentru acesta, pînă de asfalt se vor șterge în buclă de 0 m 0,8—0 m 10 lăunra și se vor arunca în căldare, după ce se va fi pus pe fundul acesteia jumătate din proporțiunea de pietris.

Cînd materia va fi în lichificațiune, se va pune, progresiv lăunra și cea-altă jumătate de pietris, mestecîndu-se totul pînă ce se va obține o omogenitate perfectă.

Focul se va conduce într'un mod regulat, spre a nu se arde asfaltul, și îndată ce masticul a intrat în echilibrul și dă vapori albori din toate părțile, se va procede la întinderea mastic.

Întinderea pe fundațiunea pregătită, cum s'a arătat mai sus, se va face pe grosimea indicată în deiv, în înălțime de cîte 0 m 50—1 m 00 lăunra tîrîndu-se de dreapta, avînd o îndăunare egală cu îndăunarea ce va trebui să aibă stratul.

Întinderea se, va opera cu spatule de lemn, îngrijindu-se a se face legătura bandelor sau zonelor de întindere cu ajutorul ferului cald, fără a se arde fața asfaltului.

Pe cît încă masticul este cald, se va cerea dăsupra lui nisip grăunțos, curat și foarte uscat, care se va face să petrînă în paviment cu un bătător de lemn, aplicat de o potrivă pe toată suprafața, spre a nu i se altera orizontalițatea.

Art. 91. **Stratele izolator de asfalt și coperisurile bolilor** se vor face și aplica cu și masticul de pardoseli, cu singura deosebire că nisip în masă, nu se dă după întindere, nu se va amesteca petris sau nisip. Ele vor avea grosimea prescripă în deiv.

Art. 92. **Sobele de zid** vor fi muncilese și cu stîlpi, după indicațiunea deivului, în dimensiunile și cu numărul de stîlpi, după indicațiunea deivului, în dimensiunile și cu numărul de stîlpi prescrip în deiv.

La construcțiunea solilor de zid se va observa ca solul pe care se stabilește solul să fie solid, ca scutul solul să fie zidit masiv și izolat de pardoseli printr'un strat de nisip de 0 m 0,10 centimetri grosime; ca vatra să aibă pereți verticali dubli, cu cărămida pe miech, iar planul orizontal; ca corpul sobelor să aibă o regulată împărțire a fumurilor, spre a se obține o regulată distribuție al căldurii și o regătată tragere.

Zădăria sobelor se va face cu mortar de pământ galben. Exteriorul lor, după ce se va rasoli, se va înălța peste tot cu o pînă de căpă rădă, se va îndrepta, tencui și sclivisi cu mortar de var gras, amestecat cu cîl și ipsos. Căburele și corniele se vor trage cu acuratețe; iar ornamentele se vor așeza solul și cu precizie.

Sobele de dimensiuni mai mari se vor lega de pereții înconjurători prin țucuri cîntărești.

Garnitura metalică a solului (cîntăre, vîrăde, așezările și grătările se va specifica în deiv și va fi solidă, de bună calitate și de un model ales.

La predare, sobele se vor lucra dăun fumoz.

Art. 93. **Sobele de porțelan, teracotă smălțată, faianță, de fer, tuci și de fer și tuci,** vor fi de sistemele și mărimile prescrip, și se vor așeza cu dezvoltările de burle comandate, potrivit ordinelor dirijate de lucrare.

Art. 94. **Ornamentele de ipsos, ciment sau pământ ars** de aplicat în exterior sau interior pe pereți sau plătone, vor fi artistice lucrare, după desenele sau modelele aprobate. Ele vor fi adese la construcțiune desiccate în buclă muncabile și înzestrate cu dispozițiunile necesare pentru eu de a pînă li primească să zădăre în tencuială.

Se vor refuza ornamentele crăpate, sparte sau cu culorile toxice.

Art. 95. **Scotirea lucrărilor.**—Pardoselile de orice natură, stratele izolator și coperisurile de asfalt pentru bolți, se socotesc pe metru pătrat, efectiv, fundațiunea coprină.

Sobele de or ce natură, inclusiv ferărie și așezarea lor, se socotesc pe buclă. Burlele metalice de fumuri se socotesc pe m. l. de dezvoltare, dădă deivul o prevede altfel. Ornamentele se socotesc pe buclă sau metru cîntare, așezarea coprină, cînd acesta nu intră în preț general al tencuiei.

Art. 96. **Preturile unitare** coprinde material, lucru, cheltuieli, etc.

CAP. IX

Sticlăria, vopsitoria și tapete de lîrtie

Art. 97. **Giamurile** vor fi semi-albe și transparente, lîmped, fără lăci și zgîrțituri, ochin, modulații, gri și alte defecte.

Ele vor fi de grosimi simple, semi-duble sau duble, după indicațiunea deivului. Giamurile simple nu vor putea avea grosimi mai mici de 0 m 0,02 adică milimetri, cele semi-duble de 0 m 0,025 adică milimetri și jumătate și cele duble de 0 m 0,3 (trei) milimetri.

Art. 98. **Masticul de sticlărie**, cînd este a se întrebănă la cereveele de lemn, se va compune din trei părți cretă pisată și o parte cerușă (carbunat de calce) în pastă, amestecate bine cu ulei de lin, spre a forma o pastă consistentă. Dacă masticul este a se aplica la cereveele de fer, el se va forma de cerușă, minimum și ulei de lin în aceeași proporțiune.

Art. 99. **Costuluri** pentru cătrînă va proveni din cîntarul de la usule de gaz, deslăsat așa ca să fie cătrînă de alcătuire esențială.

Art. 100. **Vopsalele**, fie pentru conservarea lucrărilor, fie pentru decorativitate, vor consta dintr-un amestec intim, de uleiul de în de o greutate specifică de 980 grame, curat sau amestecat cu puțină litargie (oxid de plumb topit și cristalizat) sau de cleiul și apă, după indicațiunile deversului și de o materie colorantă ore-care și care nu a putea fi alta de cît :

Pentru colora alba aplicată în exterior, cerusa (carbonat de plumb, iar în interior, exclusiv albul de zine (oxidul de zine) ;

Pentru colora neagră, negrul din ioxid. (fildeş ars și pisat): negrul de fum (chirusul) va fi exclus din ori ce vopsea în ulei ;

Pentru colora roșie (roșul englezesc, peroxidul de fer; pentru colora albastru (albastru de Prusia) ferocianura ferica ;

Pentru colora galbenă, ocru galben (argila cu oxid de fer hidratat).

Nuanțele diverse se vor obține prin combinațiunile culorilor de mai sus. Art. 101. **Cleii**, amesteci și lustrul de întrebuitat la culori, vor fi curate, cleiul provenind din cartilaj, esența fiind exclusiv cea de terbențină, iar lustrul de copal.

Art. 102. **Așezarea giarmurilor**. — După lăcirea giarmurilor cu diamantul în mărmile voite, și așa ca ele să aibă un joc de un milimetru între perasuri, așezarea lor pe cercevele de lemn se va face în urma unei prealabile vopsiri în uleiul albului, prin 4—8 ținte după mărimea giarmului, și apoi prin lipire cu paste de sticlă, cind fereastra are uluc, și printr-un indoi număr de toți, dacă cercevea n'are uluc.

Giarmurile la lănturile de învelitori, fie ca acestea să aibă cercevele de lemn sau fer, se vor așeza printr-o încălecare numai asupra uleiului de cel puțin 0 m. 05 (cinci centimetri, îngrijindu-se ca latura inferioară a giarmului să fie rotundată și să tăiat în unghiul.

Giarmurile de învelitori vor fi așezate nu numai cu mastice, dar și cu tâte de zinc legate de crucile cercevelei, care să rețină giarmurile unul asupra altuia.

Art. 103. **Contrănirea** pe ziduri se va face, după uscarea acestora, cu o perie cu codă lungă, în numărul de straturi voite, care se va aplica succesiv și la intervale de 3—4 zile.

Fie-care strat va fi presărat cu nisip fin și uscat.

Contrănirea pe lemn se va face în numărul de straturi prescris, aplicându-se primul strat feribite pe lemn uscat și încălzit prin ardere de paie dedesubtul lui. Straturile următoare se vor aplica numai după ce stratul precedent va fi uscat.

Art. 104. **Pregătirea fețelor de vopsit**. — Lemnul sau pereții de vopsit se vor rădi, șlefui și prepara convenabil, masticându-se giarmurile. Spălarea vopselelor vechi de clei se face cu apă, care se va suga apoi cu buretele.

Spălarea vopselei vechi de ulei, fie în scopul de conservare, fie de vopsire, se va face cu apă cu leșie mai întâi și apoi cu apă curată.

Masticarea giarmurilor și crăpăturilor se va face cu mastic (chit) de clei sau ulei, după matura vopselei. Masticușul va fi apoi bine potrivit, pentru ca suprafețele să fie perfect unite.

Dacă vopseaua este de aplicat pe fer, acesta se va curăți mai întâi de rugini și de orice altă murdărie.

Art. 105. **Pregătirea și aplicarea culorilor de clei**. Culorile în nuanțele voite, se vor freca cu pământul necesar și se vor amesteca cu cleiul dizolvat în apă feribite, în proporțiunile riguroase de 3 părți din culore de apă și o parte din clei dizolvat.

Acest amestec se va aplica pe fețele de vopsit, preparate cum s'a indicat la articolul precedent, într-un strat cald mai întâi și apoi succesiv și după uscarea în altă doză straturilor de culore.

Culorile în ulei vor trebui să fie astfel preparate și aplicate pentru ca să nu se coajă și ca, frecate cu mînă, ele să nu se ia.

Art. 106. **Pregătirea și aplicarea culorilor de ulei**. Materiile intrînd în compozițiunea unei culori se vor mînăca frecîndu-se apoi cu o ore-care cantitate de ulei, așa ca să se obțină un amestec alut de complet, în cît să nu se mai observe nici un grăunte palpabil sau vizibil, chiar întîndu-se pe o sticlă.

Culorile astfel preparate și reduse în pastă, nu se vor subția cu uleiul de cît în momentul întrebuitării. Fluiditatea culorilor va fi așa ca să nu eurgă pe virful pensul.

Aplicațiunile culorilor de ulei se va face rece. Ele se vor întinde pe pensula în straturi destul de groase pentru a se acoperi perfect suprafețele pe care s'a aplicat, pătrundînd pînă în fundul încheieturii sau părților intrate.

Întinderea cu pensula se va face în linii paralele, evitîndu-se d'a se face prea multă culore pe pensul, pentru a nu se îneca nuchiile, gîndu-se să nu murdure.

Se va evita d'a se face vopsirea sub arșia soarelui. În cas când va trebui să se lucreze la soare, uleiul intrînd în compozițiunea culorilor se va ferbi puțin și se amesteca, cu învoirea dirigintului lucrării, și printr-o esență de terbențină.

Dacă este a se aplica o țintă de ulei pe lemn, după pregătirea suprafeței așa precum s'a prescriis la art. 104, se va întinde mai întâi un strat de ulei de în sau cerușă și apoi după uscarea acestuia, se vor trage succesiv alte două straturi în nuanțele voite.

La fer, după pregătirea suprafețelor, se va aplica primul strat în minimum, apoi celelalte două straturi de mănule curete.

La ziduri, după preparatiunea fețelor cum s'a indicat la art. 104, se va aplica mai întâi pe tencuială un strat de ulei de în curat sau amestecat cu puțin minimum, se va trece apoi un strat de cerușă și, numai după uscarea acestuia, se vor întinde straturile de culore în nuanța voită.

Art. 107. **Aurirea și bronzarea**. Pentru aurirea pe metal se va spăla mai întâi metalul de rugini sau altele prin acid azotat diluat, se va trage un strat de culore de aur și apoi se va aplica aur în fol (compozițiunea din 2 părți de zine și 11 de cupru de aliați) în o pensula moale.

La bronzare, se va începe prin tragera unei culori verzi închise, perdută prin deschiderea la părțile esinde, și apoi se vor freca aceste părți cu aur masiv (disulur de staniu) sau de preferință cu praf de bronz.

Art. 108. **Tapetele de hârtie** vor fi aplicate peste o prealabilă lipire a părților cu hârtie ordinară.

Dispunerea hârtiilor tapetate se va face cu îngrijire pentru a se corespunde desenelor și a se menajia bordurile sau rosetele voite.

Hârtia de tapete nu se va aplica pe lemn de cît după ce acesta va fi fost învelit în pânză.

Art. 109. **Scotirea și pregătirea lucrărilor**. — Giarmurile vor fi plătite pe metru pătrat, fără sciderea emielor (grossen) și scotindu-se patrulelor circumscrie, de vor fi giarmuri rotunde sau colțurate. La învelitori călcătura este tinută în socotă. În preț intră vopsitul ulucului, copiele, masticul, șpagherile, etc.

Vopselele în clei sau ulei se evaluează pe bucată sau pe metru pătrat, efectiv, dezvoltându-se intrările și esirile de vor fi mai adău de 0m 10 (dece) centimetri. În preț intră toate cheltuielile pentru preparatiunea fețelor de vopsit, învecinările pentru alegerea nuanțelor de dirigintele lucrării, predarea materialelor, scări, șchele și vopsitul giarmurilor sau dușmelelor murdărie de vopsit.

Hârtiile de tapete se vor plăti după indicațiunea deversului, pe camera tapetată pe m. p. de tapetare sau pe rol de hârtie aplicat, scotindu-se ca un rol de 8m 30 lungime și 0m 60 lărgime de efectiv, 3 m. p. 60 suprafața de tapetare.

CAP X

Dărămări

Art. 110. **Modul executării**. — Dărămările se vor face în ordinea prescriisă și cu totă atențiunea voită, pentru a nu pune în pericol lucrătorii și a nu se aduce prejudicii proprietăților vecine, publice sau particulare, fie că la fața pământului, fie subterane. Pentru or-ee accidente sau daune aduse, singur întreprinzătorul este responsabil.

Art. 111. **Măsuri pentru siguranța trecătorilor**. — Dacă clădirea de dărămăt dă pe calea publică, se va face bariere necesare pentru depărțarea trecătorilor de locul dărămării.

Nu se va putea încălca ocupa ca aceste bariere jurtă (cărpuabilă a strada, de cît cu permisiunea scrisă a autorității.

Art. 112. **Măsuri contra încomodării circulațiunei să vecinătăților**. — În cas când dărămarea ar produce praf, care să incomodeze pe trecători sau vecinii, întreprinzătorul este obligat a stropi dărămăturile și a lua toate precauțiunile pentru a se produce cât se poate mai puțin praf, supunându-se prescripțiunilor date pentru acesta.

Dacă sunt de dărămăt latrine, basnale sau altele care s'a exale miros sau s'a face neplăcută vederea, întreprinzătorul va proceda mai întâi la golirea lor, potrivit regulămintelor respective, și apoi să le desinfecete și să le acopere.

Art. 113. **Materialele eșite din dărămări asupra cărora ministerul și rezervă proprietatea**. — Cind prin condiții speciale ale întreprinderii se rezultă că totalitatea materialelor eșite din dărămări sau numai parte dintr'elele s'a rămănu proprietatea direcției, se va proceda cu băgare de seacă la desfacerea, clădirea, depozitarea în figur regulată, transportul, înmagazinarea, numerotarea sau măsurătorile și predarea lor.

Întreprinzătorul este răspundător de valoarea, după prețurile, a materialelor ce ar strica.

Art. 114. **Depozite de material**. — Nu sunt permise depozite de materiale din dărămări, nici chiar temporar, pe calea publică.

Art. 115. **Transportul materialelor** și în special al molozului, se va face în care bine închise, spre a nu cunge pe drum.

Art. 116. **Potrivirea și curățirea locului**— La termenul prescripției de condițiunile speciale, locul se va găsi potrivit și curățit de orice materiale rezultate din dărâmrî.

CAP. XI

Lucrări neprevăzute

Art. 117. **Lucrările de orice natură, neprevăzute în prezentele condițiuni speciale, se vor executa și prețuri după arătările din desene.**

SCIRI DIVERSE

Clădirea teatrului din Iași. — Sunt acum aproape patru ani de zile, de cînd Iașul este privat de un local de teatru, în urma distrugerii prin incendiu, a celui vechi.

Din împrejurări diferite, clădirea unui nou local n'a putut fi hotărîită imediat. Pe cînd era în capul departamentului Instrucțiunii publice și al Cultelor, d. T. Roseti, se pusese la cale facerea proiectelor, prin concurs public. O comisiune compusă din d-nii arhitecți I. Socolescu și Al. Săvulescu, împreună cu d-nii Velescu și Constantin, delegați ai teatrelor din București și Iași, sub președinția d-lui T. Roseti, a discutat și întocmit un program, pe baza căruia s'a se clădească teatrul, alegîndu-se ca teren, vastul loc ocupat în momentul de față, de localul primăriei.

Concursul a fost chiar publicat, dar premiurile oferite fiind prea mici, nimeni nu s'a îndemnat a prezenta ver un proiect.

D. Roseti părăsind ministerul, afacerea a ramas pe loc, pînă acum la sosirea d-lui Take Ionescu, în capul departamentului Instrucțiunii publice și al Cultelor.

Cu o vie satisfacțiune constatăm că, cea d'întîi lucrare nouă, pusă pe cale de realizare, fu localul teatrului din Iași.

Intemeiat pe nereușita concursului din trecut, precum și condus de alte considerațiuni cu totul personale, d. Ministru Take Ionescu, s'a adresat direct eminentului nostru coleg I. Mincu, însărcinîndu-l în mod formal cu întocmirea proiectului și direcția lucrărilor.

Astfel dar realizarea acestui important templu al arti, a intrat pe o cale sigură și în curînd Iașul va avea fericirea să vadă ridicîndu-se în sinul său încă un monument pe lângă cele lalte, ce de cîțiva ani se construiesc.

Alegerea d-lui Mincu este o încurajare pentru arhitecții romîni, care vîd cu o deosebită satisfacțiune, că încep să prîndă temeiul încrederea în capacitatea lor, și că dispăre credința în streini.

Felicităm dar pe d. ministru Tache Ionescu, alît pentru graba ce a pus de a da curs realizării clădirii teatrului din Iași, cît și pentru alegerea unui arhitect romîn pentru întocmirea lucrării.

Decorațiunile noului palat al Universității din Iași. — Una din lucrările cele mai importante ce se va ridica în Iași, va fi de sigur noul palat al Universității, care se va începe în vara viitoare chiar. Acest important monument, care va costa peste două milioane lei, are între altele și un amfiteatru, decorat cu un tavan în cupolă. Acestă sală fiind piesa cea mai importantă a palatului, s'a hotărît ca decorarea ei să se facă în mod artistic.

D-lui ministru actual Take Ionescu i'venire onoarea de a realiza și acestă parte artistică. Doritor de a face ca trecerea sa pe la departamentul Instrucțiunii publice și al cultelor, să fie însemnat prin o deosebită încurajare a artelor, după cum

a ales pe d. Mincu pentru clădirea teatrului din Iași, tot cu aceiași bună voință s'a adresat d-lui Mirea, pentru a i da însărcinarea de a decora acel amfiteatru în mod artistic.

Alegerea d-lui Mirea, ni se pare cît se pîte de fericită, mai cu sîmă că d-sa s'a arătat demn de această încredere ce i se acordă, ori de cîte ori a primit sarcini de felul acesta. Decorarea catedralei de la Constanța, la care a lucrat împreună cu d. arhitect I. Mincu, și care lucrare a reușit pe deplin, este o garanție sigură că amfiteatrul Universității din Iași va fi o operă de artă, mai mult, printre multe opere ale eminentului nostru artist.

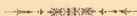
Clădirea palatelor Camerii deputaților și Senatului. — Monumentul cel mai important, ce de mult aștepta capitala este de sigur palatul Camerei deputaților. Știm că pentru întocmirea proiectelor acestui palat, s'a ținut un concurs internațional, din care a eșit triumfător colegul nostru D. Maimarolu.

Conform dreptului cîștigat prin concurs, d. Maimarolu a fost însărcinat cu întocmirea proiectului definitiv și dirigerea lucrărilor. D. Maimarolu va pleca în curînd în străinătate a visita diferitele palate de acest gen și a își recruta personalul necesar, agenții de lucrări. Astfel dar cel mai tîrziu în toamna anului viitor lucrările vor fi scose în litație și în 4 sau 5 ani, capitala țării va intra în posesiunea celui mai important monument al său.

În același timp se iaă măsuri și pentru clădirea palatului Senatului.

Cu această lucrare a fost însărcinat d. arhitect I. Socolescu, care a obținut acest drept tot prin concursul internațional.

Astfel dar, cele două monumente vor fi ridicate simultan, unul pe Bulevardul Elisabeta și altul în piața Constantin Vodă.

DUPE ZIARE

PASAGIUL BANCII NAȚIONALE

Încercăm o vie satisfacțiune ori de cîte ori vedem că presa cotidiană se ocupă de artă și artiști, și ne facem o datorie de a pune în vederea cititorilor noștri tot ce apare în ziarele politice.

Lupta care se îndeletnicește mai adesea cu subiectele atingătoare de ale arhitecturii, ne dă ață ocaziune a ceti un mic articol, forte bine simțit, asupra operei colegului nostru Filip Xenopol, care este importanta construcțiune a „*Passagiului Băncii Naționale*”.

Dacă noi n'am vorbit încă de lucrarea d-lui Xenopol, cauza este că am așteptat să fie gata spre a putea aprecia totalul lucrărilor, prezentînd lectorilor noștri planurile odată cu descrierea.

Dăm pentru acest număr copirinsul articolului din **Lupta**, cu promisiunea de a reveni și noi mai pe larg.

În centrul capitalei, acolo unde mișcarea comercială e mai mare, între calea Victoriei, str. Lipscani, Smîrdan și Dîmnei, se ridică falnic un edificiu colosal, desprîțit prin două frumuse pasagi, care acoperite cu sticlă și luminate cu electricitate, încep amîndouă din calea Victoriei și dau într-o admirabilă rotundă, pe frontispiciul căreia se citește „*Passagiul Băncii Naționale*”. Tot grație acestor clădiri s'a putut forma

donde strade noi: strada Karageorgevici și strada Băncel Naționale, cari au înlesnit în mod considerabil circulațiunea între calea Victoriei și strada Smârdan, între stradă Lipscași și strada Dómnai.

Cu un cuvînt, avem și noi în inima Bucureștilor un fel de Palais Royal ca la Paris sau un fel de Galeria Vittorio Emanuele ca la Milano.

Aspectul acestei clădiri este cît se pòte de impunător și de seducător prin eleganța stilului ei. Edificiul, proprietate a d-lor Vilagros, Karageorgevici, Maca și dr. Măldărescu, coprinde 53 de compartimente pentru magazinuri și 30 apartamente de locuit, cu tot confortul și cu toate aplicațiunile noilor invențiuni în materie de edificii.

Planul și execuția acestor clădiri, care a permis ca Bucureștii să se înfrumusețeze prin două pasagi care ar putea împodobi ori ce oraș din Europa, sunt opera cunoscutului architect *Filip Xenopol*.

D. Xenopol a probat cu această ocazie profunde cunoștințe architectonice și estetice.

Și ceea-ce în țară la noi se găsește fòrte rar, d. Xenopol a desfășurat cu această ocaziune o activitate remarcabilă, căci e un adevărat „tour de force” construirea unei asemenea clădiri numai în timp de 5 luni.

Pasagiul Băncel Naționale o operă vie de cea ce pòte face și la noi spiritul de asociațiune, atunci cînd e condus de energie și capacitate ca a d-lui architect Xenopol.

Sperăm că asemenea exemple va contribui ca să facă și pe capitaliștii noștri a se asocia la opere mărețe care, pe lângă venitul ce l-ar procura, ar contribui în același timp să înfrumusețeze și capitala noastră prin edificii artistice ca acelea care fac fala orașelor din lumea civilisată.

Din acest punct de vedere felicităm pe d-nii proprietari, al cărora spirit de asociațiune a permis d-lui architect Xenopol să ne înzestreze capitala c'un edificiu de care ne putem fali.

ANTREPOSIȚUL DE VINURI DIN BUCUREȘTI

În No. 10 al *Analclor*, am publicat proiectul antrepozițului de vinuri, lucrare de prima importanță, datorită colegului nostru d-nu architect G. Măndrea.

Pentru completarea celor publicate deja, dăm în numărul de azi fațada principală a acestor importante construcțiuni.

ȘCOALA DE BELE-ARTE

DE
BUCUREȘTI

Printre numeroasele concursuri ce se țin la școala de Bele-Arte, conform dispozițiunilor regulamentului școlii, cel dîs pentru medalii este unul din cele mai importante, căci prin el se stabilește un fel de clasare de merit al elevilor.

Am fi doriți să facem cu această ocazie o descriere mai pe larg a acestui concurs, dînd cro-

chiurile buciților medaliate, făcute de chiar elevii școlii. Din nenorocire timpul nu ne a permis să facem clișeurile și spațiul ramas disponibil a fost cam restins în acest număr.

Cum însă ne propunem a face studii asupra școlii de Bele-Arte și organizarea ei, în primele numere ale anului III-lea, ne rezervăm a reveni cu acea ocazie, asupra acestui concurs.

Pentru ați ne mulțumim a da rezultatul concursului :

MEDALIILE ȘI MENȚIUNILE URMĂTOARE :

1) Concursul după Antic : bust

Medalie de bronz cl. III.

D-lul Pericle Capidan

» Carol Satmari

Mențiune onor.

D-lul Iuliu Gosanec

» Scarlat Negreanu

» Aurelian S. Radu

2) Concursul după Antic : figura

Medalie de bronz cl. II.

D-lul Ioan Marinescu

» Nicolae Mantu

» Carol Satmari

3) Concursul după natură : desen

Medalie de bronz cl. II.

D-lul Aurelian S. Radu

» Petre Serafin

» Demetriu Covlescu

Medalie de bronz cl. III.

D-lul Carol Satmari

» Mauriciu Ghichman

Mențiune onor.

D-lul Pericle Capidan

» Naie Groper

4) Concursul după natură : Pictură

Medalie de argint cl. II.

D-lul Petre Ionescu

Medalie de bronz cl. III.

D-lul Ferdinand Kratochvil

Mențiune onor.

D-lul Anton Constantinescu

» Chimon Th. Loghi

» Ioan Marinescu

Secțiunea de Sculptură

5) Concursul după Antic : bust

Mențiune onor.

D-lul Nicolae Constantinescu

6) Concursul după Antic : figură

Medalie de bronz cl. II.

D-lul Fritz Stork

7) Concursul după natură : Sculptură

Mențiune onor.

D-lul Fritz Stork

» Mihail Gheorghiu

8) Concursul de Perspectivă

Mențiune onor.

D-lul Ipolit Strâmbulescu

» Fritz Stork

» Mihail Gheorghiu

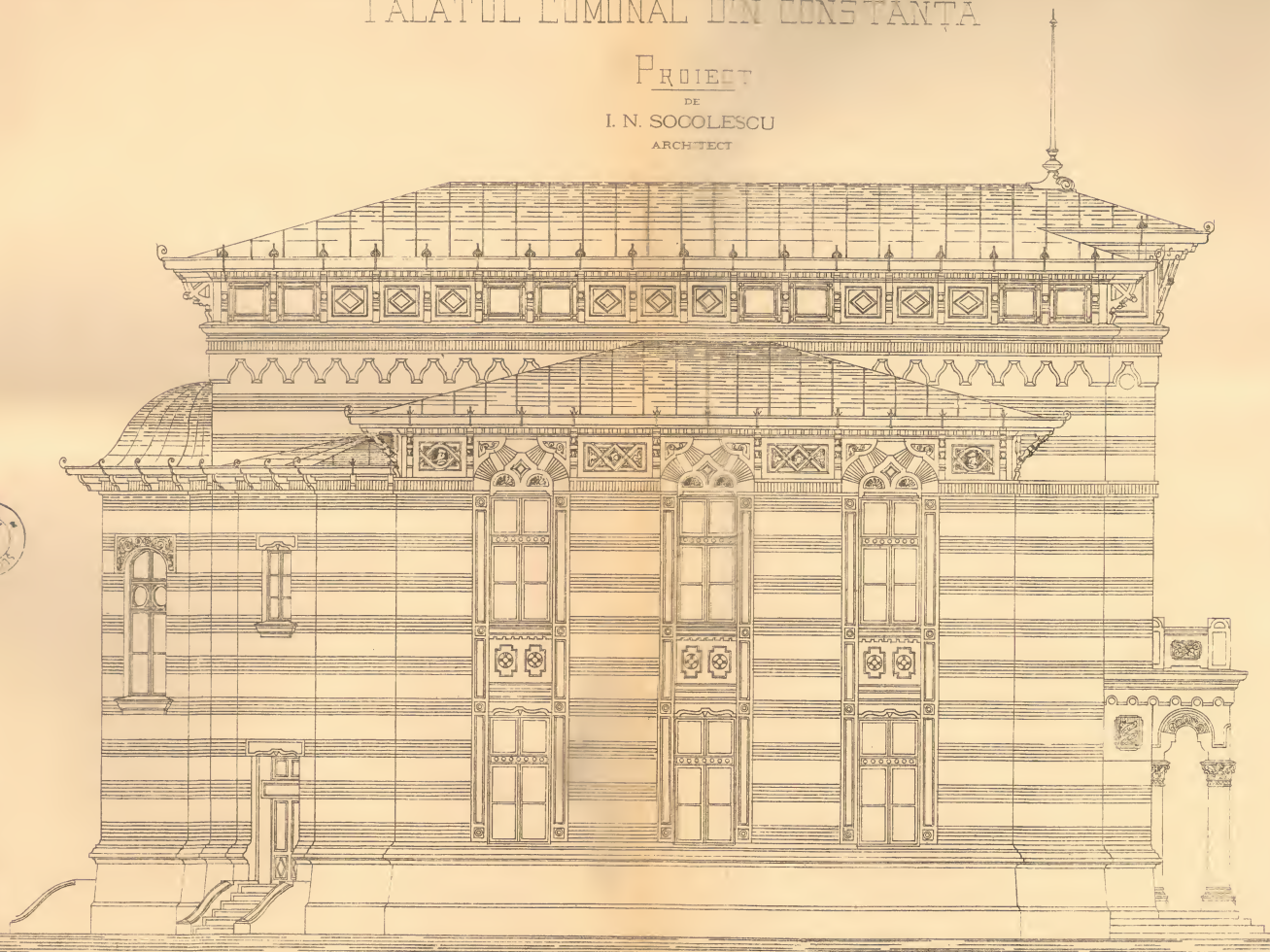
9) Concursul de Anatomie

Mențiune onor.

D-lul Ipolit Strâmbulescu

PALATUL COMUNAL DIN CONSTANȚA

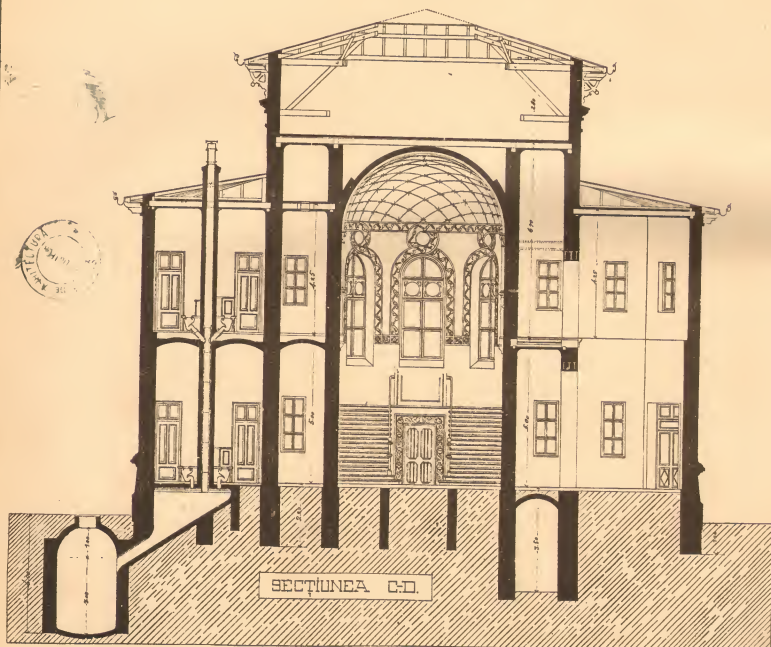
PROIECT
DE
I. N. SOCOLESCU
ARHITECT

FACIADA LATERALA

PALATUL COMUNAL DIN CONSTANTA
PROIECT

DE
I. N. SOCOLESCU
ARCHITECT

PALATUL COMUNAL DIN CONSTANȚA
PROIECT

DE
I. N. SOCOLESCU
ARCHITECT

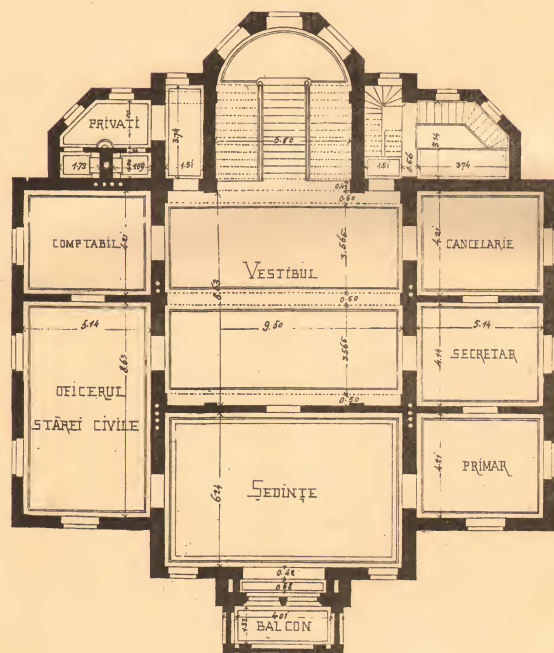

SECȚIUNEA TRANSVERSALĂ

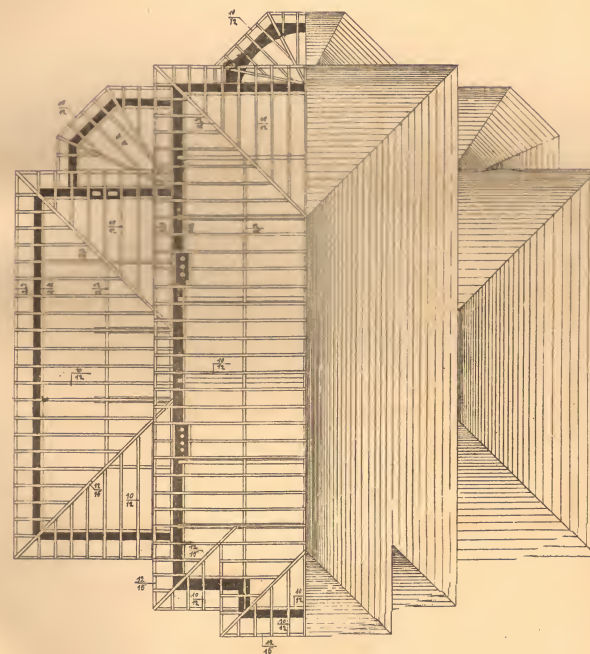
PALATUL COMUNAL DIN CONSTANȚA

PROIECT

DE
I. N. SOCOLESCU
ARCHITECT

ETAGIUL I.

ÎNVELITOI

PROIECT PENTRU ENTREPOZITUL DE VINURI

Dezideriu pruticaru

